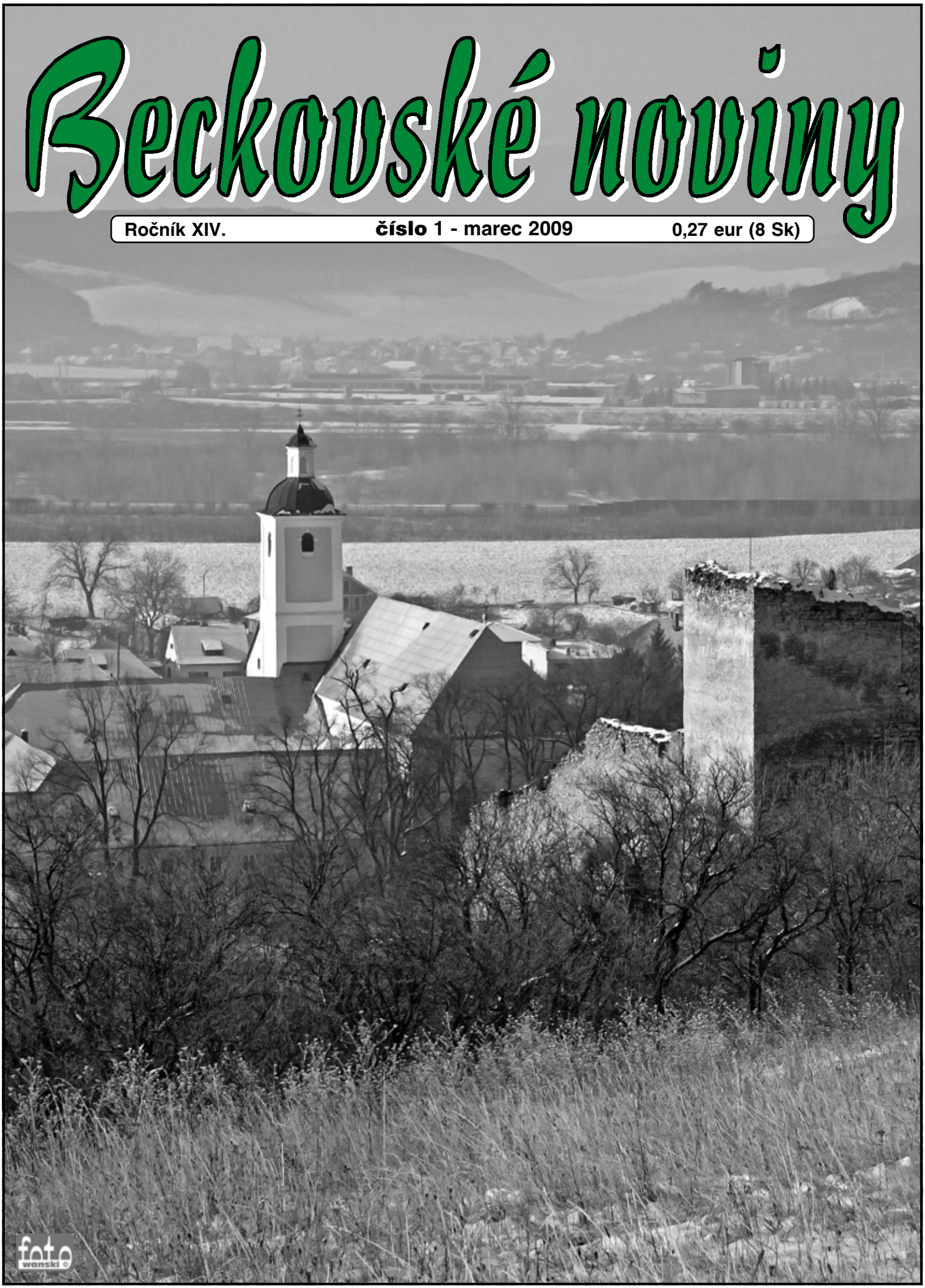
Beckovské noviny

Ročník XIV. číslo 1 - marec 2009 0,27 eur (8 Sk)

Z ROKOVANÍ OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Na zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo 12.12.2008, boli prijaté tieto uznesenia:

Uz.č.332/2008 – OZ vzalo na vedomie kontrolu uznesení zo zasadnutia, ktoré sa konalo dňa 18.11.2008 bez pripomienok.

Uz.č.333/2008 – OZ uložilo finančnej komisii pripraviť návrh na dodávateľa pre výmenu časti okien na budove OcÚ.

Uz.č.334/2008 – OZ schválilo Cenník nájomného a poskytnutých služieb platný od 1.1.2009 bez pripomienok.

Uz.č.335/2008 – OZ schválilo VZN, ktorým sa menia predošlé VZN v súvislosti s prechodom na euro.

Uz.č.336/2008 – OZ schválilo Doplnok č.1 k VZN o poskytovaní finančnej podpory pre narodené dieťa.

Uz.č.337/2008 – OZ schválilo VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Uz.č.338/2008 – OZ schválilo VZN o nakladaní s odpadmi.

Uz.č.339/2008 – OZ schválilo VZN o malých zdrojoch znečisťovania ovzdušia a ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami.

Uz.č.340/2008 – OZ schválilo úpravu rozpočtu na rok 2008.

Uz.č.341/2008 – OZ schválilo rozpočtové provizórium na mesiace január 2009 a február 2009.

Uz.č.342/2008 – OZ schválilo pokladničnú hotovosť pre rok 2009 vo výške 2000 euro.

Uz.č.343/2008 – OZ schválilo Zmluvu o dielo s firmou Premier Consulting. spol. s.r.o. ohľadne spracovania žiadosti a podkladov pre podanie žiadosti z programu Infraštruktúra a vzdelávanie za účelom získania fin. prostriedkov pre ZŠ (výmena okien, zateplenie).

Uz.č.344/2008 – OZ schválilo pozvanie zástupcov obce Bamble Comune z Nórska v termíne do 20. januára 2009.

Uz.č.345/2008 – OZ schválilo vypracovanie projektovej dokumentácie pre doplnenie infraštruktúry pre NKP hrad Beckov časť od novinového stánku po Trojičný stĺp – resp. po súp č. Beckov č. 32.

Uz.č.346/2008 - OZ uložilo Finančnej komisii pripraviť návrh doriešenia spoluvlastníctva budovy OcÚ a kultúrneho domu.

Uz.č.347/2008 – OZ nevyhovelo žiadosti p. Dpt. Jána Smetanu, Klčové 91/12 Nové Mesto nad Váhom, ohľadne zníženia dane z nehnuteľnosti (nevyhovuje z dôvodu, že nespĺňa zákonné podmienky, ani podmienky stanovené VZN obce Beckov.)

Uz.č.348/2008 – OZ vzalo na vedomie informáciu o príprave a postupe prác vodovod Beckov – Ostredky.

Na zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo 9.1.2009, boli prijaté tieto uznesenia:

Uz.č.349/2009 – OZ vzalo na vedomie kontrolu uznesení zo zasadnutia konaného dňa 9.12.2008 bez pripomienok.

Uz.č.350/2009 – OZ schválilo harmonogram riadnych zasadnutí zastupiteľstva v roku 2009 bez pripomienok.

Uz.č. 351/2009 – a) OZ vzalo na vedomie písomnú iniciatívu občanov – užívateľov káblovej televízie v Beckove, na zavedenie stanice Fishing and hunting.

b) OZ schválilo smernicu pre doplňovanie resp. výmenu staníc káblovej televízie.

Uz.č.352/2009 – OZ uložilo všetkým predsedom komisií pripraviť plány práce komisií na rok 2009 a doručiť ich do 31.1.2009 na OcÚ. T: 31.1.2009 Z : predsedovia komisií

Uz.č.353/2009 – OZ vzalo na vedomie prípravu rozpočtu obce na rok 2009.

Uz.č.354/2009 – OZ nevyhovelo žiadosti p.Ing. Branislava Paracku, bytom Myjava, Bednárova 12/8, ohľadne odkúpenia pozemku parc. č.1509-ostatná plocha, za účelom výstavby drevodomu z dôvodu, že predmetný pozemok nie je v územnom pláne obce určený na výstavbu.

Uz.č.355/2009 - OZ schválilo zvýšenie nájmu za „otoč" parc.č. 354/12 o výmere 288 m2, ktorej vlastníkom je p. Želmíra Šulekovú, Beckov č.422, na 16.60 euro/rok s platnosťou od 1.1.2009.

Uz.č.356/2009 – a) OZ vzalo na vedomie žiadosť obyvateľov obce Beckov, časť Záhumnie, ohľadom rozšírenia verejného osvetlenia.

b) – OZ odporučilo zapracovať žiadosť do rozpočtu obce Beckov na rok 2009.

Uz.č.357/2009 – OZ schválilo žiadosť na odpredaj traktora značky URSUS pre p. Tomáša Nováka, bytom Beckov č.281 za cenu uvedenú v ponuke.

Na zasadnutí Obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 10.2.2009, boli prijaté tieto uznesenia:

Uz.č.358/2009 – OZ vzalo na vedomie kontrolu uznesení zo zasadnutia, ktoré sa konalo 9.1.2009 bez pripomienok.

Uz.č.359/2009 – a) OZ vzalo na vedomie správu hl. kontrolórky za 2.polrok 2008 a plán práce na rok 2009 bez pripomienok.

Uz.č.360/2009 – OZ vzalo na vedomie plány činností komisií na rok 2009 bez pripomienok.

Uz.č.361/2009 – OZ vzalo na vedomie správu o činnosti a hospodárení OHZ Beckov za rok 2008 a plán činnosti OHZ Beckov na rok 2009 bez pripomienok.

Uz.č.362/2009 – a) OZ vzalo na vedomie informáciu o vyhodnotení ankety – Doplnenie TV kanála Fishing and Hanting (Rybárstvo a poľovníctvo) do káblovej televízie.

b) OZ neschválilo výmenu TV kanála Fishing and Hanting (Rybárstvo a poľovníctvo) do káblovej televízie v Beckove.

Uz.č.363/2009 – OZ vzalo na vedomie informáciu o návšteve zástupcov nórskej obce Bamle a o programe ich návštevy v Beckove.

Uz.č.364/2009 – OZ vzalo na vedomie návrh rozpočtu obce Beckov na rok 2009.

Uz.č.365/2009 – a) OZ vzalo na vedomie predložené Čerpanie rozpočtu obce za rok 2008.

b) OZ vzalo na vedomie Čerpanie rozpočtu ZŠ s MŠ J.M.Hurbana za rok 2008.

Uz.č.366/2009 – OZ vzalo na vedomie Správu o činnosti obecnej knižnice za rok 2008 bez pripomienok.

Uz.č.367/2009 – OZ schválilo výrub a ošetrenie stromov v parku a na cintoríne, ktorý zrealizuje firma Seidl, s.r.o., J.Sklenára 15, Žilina za cenu uvedenú v ponuke.

Uz.č.368/2009 – a) OZ vzalo na vedomie stanovisko spracovateľa ÚPN- obce Beckov ohľadne žiadosti o územno – plánovaciu informáciu podanú Janou Kaplavkovou, Zelená 2022/10, Nové Mesto nad Váhom.

b) OZ nevyhovelo žiadosti Jany Kaplavkovej, Nové Mesto n.Váhom, Zelená 2022/10 o zmenu ÚPN – obce Beckov.

Uz.č.369/2009 – a) OZ vzalo na vedomie stanovisko spracovateľa ÚPN – obce Beckov ohľadne žiadosti Jozefa Páleníka, Rozmarínova 2, Trenčín.

b) OZ nevyhovelo žiadosti Jozefa Páleníka, Rozmarínova 2, Trenčín o zmenu ÚPN – obce Beckov.

Uz.č.370/2009 – OZ schválilo návrh projektu Regenerácia centrálnej časti obce Beckov s pripomienkami uvedenými v zápisnici.

Uz.č.371/2009 – a) OZ vzalo na vedomie žiadosť Martiny Betákovej, Beckov č.385 o prenájom kuchynských priestorov s príslušenstvom na OcÚ Beckov.

b) OZ odporučilo žiadosť prejednať na finančnej komisii a predložiť do zastupiteľstva všetky potrebné informácie.

Uz.č.372/2009 – OZ vzalo na vedomie informáciu o možnosti podávania návrhov k tvorbe nového železničného poriadku rok 2009-2010 v Trenčianskom kraji, ktoré je potrebné doručiť najneskôr do 5. marca 2009 na OcÚ.

B – OZ vzalo na vedomie žiadosť p. Mgr. Anežky Ilavskej, Beckov č. 186 o odkúpenie časti železného plotu pri bývalom Adamovičovci a odporučila žiadosť prejednať najskôr vo finančnej komisii a predložiť jej stanovisko na zasadnutí zastupiteľstva.

Obecné zastupiteľstvo schválilo návrh uznesenia zo zasadnutia, ktoré sa konalo dňa 10.2.2009.

Zapísala A. Benková

Voľba prezidenta SR v roku 2009

Podľa § 14 ods.2 zákona č.46/1999 Z.z. o spôsobe voľby prezidenta Slovenskej republiky, o ľudovom hlasovaní o jeho odvolaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov oznamujeme občanom, že voľba prezidenta SR sa bude konať v sobotu 21. marca 2009 od 7,00 hod. do 22,00 hod. v klube pri parku.

V prípade, ak ani jeden z kandidátov nezíska nadpolovičnú väčšinu platných hlasov, bude sa druhé kolo volieb konať v sobotu 4. apríla 2009 v rovnakom čase od 7,00 hod. do 22,00 hod. taktiež v klube pri parku. Volič je povinný preukázať svoju totožnosť platným občianskym preukazom.

Voliči, ktorí sa nemôžu z vážnych dôvodov dostaviť do volebnej miestnosti, môžu požiadať o voľbu do prenosnej volebnej schránky. Svoje požiadavky na prenosnú volebnú schránku môžete uplatniť priamo na obecnom úrade u p. A.Benkovej, č.t. 7777 125, alebo v deň volieb priamo vo volebnej miestnosti na č. telefónu 7777 141.

Zoznam kandidátov na prezidenta SR: Dagmar Bollová, František Mikloško, Ivan Gašparovič, prof. Milan Melník, Zuzana Martináková, Iveta Radičová, Milan Sidor.

Prevádzka obecného úradu

zhodnotenie činnosti za uplynulý rok 2008

Touto formou by som chcel i ja ako vedúci obecnej prevádzky informovať občanov Beckova a tak trochu i zhodnotiť alebo sa poohliadnuť za našou činnosťou. Pôsobenie obecnej prevádzky by sa z môjho pohľadu dalo rozdeliť na tri základne činnosti. Prvou činnosťou je údržba a prevádzka obecných objektov a priestorov (údržba budov, kosenie verejnej zelene, oprava verejného osvetlenia, hradu, sledovanie vlastnej spotreby energií, atď.), druhou činnosťou je zabezpečovanie uskladňovania separovania a následne zabezpečovanie odvozu odpadov (elektroodpad, stavebný odpad atď.). Treťou činnosťou je prevádzka čistiarne odpadových vôd a odvoz fekálií či už z domácností alebo organizácií.

Na prevádzke k zabezpečovaniu uvedených činností sú trvale zamestnaní štyria pracovníci a vedúci, prostredníctvom ÚPSVaR tri aktivačné pracovníčky na 10-hod. úväzok týždenne.

Našťastie, uplynulá zima nebola nejaká náročná, no i tak pracovníci museli zabezpečovať odhŕňanie snehu a posyp obecných komunikácii. Maximálna pozornosť sa venovala na zlepšenie technického stavu dopravných prostriedkov na prevádzke, ktoré sú už, bohužiaľ, zväčša dávno po „zenite“ (výmena skorodovanej kabíny multikáry, rozmetadla, oprava brzd, viaceré opravy fekála). V jarných mesiacoch zabezpečovali kosenie obecnej zelene, či už to je samotná obec, park, cintorín a, samozrejme, svahovité terény hradu. V letných mesiacoch boli vymenené drevené časti lavičiek v parku a natreté betónové konštrukcie a malé ozdobné smetiaky. Pred vstupom na hrad bola vyrobená a osadená nová informačná tabuľa a lavičky. Bol opravený plot na obecnej prevádzke. V priebehu celého roka je zabezpečovaná oprava a výmena žiaroviek a žiariviek osvetlenia obce a hradu. Taktiež v priebehu celého roka bol zabezpečovaný odvoz rôzneho druhu odpadu vznikajúceho či už pôsobením verejnej zelene a neraz aj samotných občanov, a toho nie je málo. Boli zabezpečené výkopové a betonárske práce pod sochu sv. Floriána v parku. Menili sa dopravné značky na obecných komunikáciách a označníky na zastávkach autobusovej MHD. Osadili sa ozdobné erby pred vstupom do obce. Na prevádzku a údržbu čistiarne odpadových vôd a prečerpávaciu stanicu bol využitý značný fond pracovného času, nakoľko tieto technické zariadenia pracujú vo veľmi ťažkých agresívnych podmienkach, čo kladie zvýšené nároky na ich prevádzku a údržbu. Všetci občania majú asi ešte v čerstvej pamäti veternú smršť, ktorá v závere leta postihla našu oblasť a spôsobila značné škody na zeleni cintorína a ktorú, trúfam si povedať, pracovníci prevádzky slušne zvládli a v rámci daných možností i odstránili. Príprava osláv 800-stého výročia prvej písomnej zmienky taktiež vplyvom uvedenej živelnej pohromy bola obzvlášť komplikovaná, ale aj zásluhou pracovníkov prevádzky prebehla veľmi dôstojne. Taktiež chcem pripomenúť že na konci novembra 2008 bola uvedená do prevádzky nová plynová kotolňa obecného úradu (aj keď táto skutočnosť sa v kontexte dnešných dní (16.1.2009) a prechodných problémov s dodávkou plynu z Ruska bude zdať niekomu ironická) osobne si aj tak myslím, že to bol v danej chvíli a situácii jediný a správny krok. Pracovníci prevádzky sa taktiež podieľali na niektorých drobných prácach na obecnom úrade, ktoré, zdôrazňujem, neboli súčasťou projektu a rozpočtu uvedenej akcie. V závere roka 2008 sme aj my prispeli k dôstojnému priebehu osláv sviatočných sviatkov postavením a vyzdobením vianočného stromčeka, i keď jeho veľkosť nebola taká impozantná, ako toho predchádzajúceho, možno o to sviatočnejšia a pokojnejšia bola atmosféra v duši občanov, pretože o tom by mali byť Vianoce.

Ambíciou tohto článku nie je vytvoriť „ekonomický rozbor hospodárskej činnosti“, na toto tu nie je ani priestor, ale čiastočne oboznámiť občanov s činnosťou a niektorými konkrétnymi činnosťami za uplynulý rok 2008. Zďaleka tu nie sú všetky a nie všetko je možné riešiť okamžite alebo v krátkom časovom horizonte.

Mojou snahou bolo a zostáva, aj keď nie v celkom ideálnych podmienkach, aby činnosť prevádzky bola pre obec prínosom a viditeľná v reálnom živote. Je nesporná pravda, že situácia sa postupne zlepšuje. Všetko sa odvíja od financií, a tých nebude asi nikdy dosť. Všetko potrebuje svoj čas.

Na záver by som, aj keď možno trochu oneskorene, zaželal i ja Vám všetko najlepšie do nového roku, hlavne zdravie a spokojnosť.

Marian Hurtík

HARMONOGRAM

RIADNYCH ZASADNUTÍ OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA BECKOV V ROKU 2009

9.1.2009 - piatok	4.8.2009 - utorok
10.2.2009 - utorok	2.10.2009 - piatok
27.2.2009 - piatok	10.11.2009 - utorok
28.4.2009 - utorok	11.12.2009 - piatok
5.6.2009 - piatok	

Sociálna práca v roku 2008

Sociálna práca v obci Beckov sa v roku 2008 týkala predovšetkým sociálneho poradenstva pre cca 36 našich občanov v sociálnej núdzi, v 11 prípadoch vyplácania dávky a príspevkov v hmotnej núdzi; žiadosť do domova a iných zariadení si podávalo 7 našich občanov; poskytovali sme aj pomoc pri hľadaní zamestnania, pri vybavovaní príspevkov na kompenzáciu zdravotného postihnutia a príspevku na opatrovanie a pomáhali pri poskytovaní opatrovateľskej služby. Pomáhali sme aj rodinám s deťmi v oblasti sociálnej ochrany detí.

Od 1. januára 2008 nadobudlo právoplatnosť VZN č. 5/2007 o poskytovaní finančnej podpory pre narodené dieťa. Tento príspevok sa v našej obci zaviedol po prvýkrát a zdá sa, že sa stretol s pozitívnym ohlasom u rodín s deťmi. V roku 2008 sa narodilo 10 detí, z ktorých sa deviatim (zatiaľ) poskytol príspevok od obce. Výška príspevku je 100 euro.

Už vyše 15 rokov sa naša obec lúči so svojimi zosnulými. Aj v roku 2008 sme odprevadili na poslednej ceste osem našich zosnulých občanov. Celkovo bolo 10 pohrebov, z toho jeden nebol Beckovčan a jedenkrát rodina nevyužila naše služby.

Sociálnymi vecami v obci sa pravidelne zaoberá na svojich stretnutiach raz za dva mesiace aj sociálna komisia. Jej členky sa angažujú v obci pri vyhľadávaní občanov v sociálnej núdzi a sú nápomocné pri riešení ich často krát zložitej situácie. Pripravujú návrhy pre obecné zastupiteľstvo zo sociálnej oblasti (napríklad odporúčajú poskytnutie opatrovateľskej služby od obce na návrh sociálnej pracovníčky), schvaľujú príspevky pre novonarodené deti a podieľajú sa na ďalších aktivitách obce. ***(b)***

Kultúrna komisia v Beckove poriada

B U R Z U

detského oblečenia, športových potrieb a iných detských drobností

Kde: Klub pri parku. Kedy: **28. marca 2009** (sobota) od 8.00 h - 16.00 h. Zber tovaru sa uskutoční v piatok 27. 3. 2009 v čase od 10.00 h - 12.00 h a od 17.00h - 19.00 h

Čo: Detské oblečenie, doplnky a športové potreby

Na predaj môžete ponúknuť: oblečenie po deťoch vo veku 0-15 rokov, doplnky (deky, perinky a pod.), detské bicykle, chodítka a iné presúvadlá, sánky, korčule, lyže, sedačky na bicykle, autosedačky a pod.

Podmienky predaja: Tovar je potrebné priniesť v piatok v hore uvedenom čase do klubu pri parku.

Oblečenie musí byť nepoškodené, vyprané, ožehlené, športové a iné potreby a doplnky taktiež nepoškodené a vyčistené. Na každý kus tovaru treba mať pripravenú cenu, za ktorú sa bude predávať.

Nepredaný tovar bude vrátený v sobotu od 16.30 h.

Bližšie informácie poskytne p. Martišová na tel. č. 032/7742727 alebo 0915/736779

Na slovíčko, pán starosta...

Čas plynie priam závratnou rýchlosťou, ešte včera sme vítali Nový rok a dnes, 2. marca 2009, sa pýtame starostu našej obce, pána Karola Pavloviča, „čo nového je v obci?“.

1. Najskôr zhrnutie: čo dal rok 2008 našej obci z pohľadu starostu?

Rok 2008 sa niesol v znamení osláv 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci Beckov. Predchádzali jej mesiace príprav a veľké množstvo práce, ktoré odviedli naši ľudia a občania. Aj keď sa noc predtým našou obcou prehnala neobyčajne silná búrka s krupobitím, organizátorov akcie to neodradilo. Touto cestou chcem ešte raz poďakovať všetkým, ktorí sa akoukoľvek mierou pričinili o prípravu a úspešný priebeh osláv 800. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci.

Rok 2008 sa niesol v náročnom pracovnom tempe, v ktorom sme si stanovili mnoho cieľov, ktoré bolo treba postupnými krokmi zrealizovať. Niečo sa podarilo do záverečnej fázy a niečo v rámci rozpracovanosti.

Jednou z aktivít, ktorá zabrala najviac času, bola príprava podkladov pre postupné vypracovanie projektov a stavebných povolení v rámci možnej perspektívnej rekonštrukcie hradu Beckov. Prvá časť vyústila do podania žiadosti o dotáciu z Nórskych fondov. Druhá je v štádiu príprav a výzvy do Európskych fondov by mali byť vypísané v období mesiacov marec – apríl. Nakoľko obdobie na prípravu je veľmi krátke, čaká nás ešte veľa náročnej práce.

Ďalšou akciou, čo do rozsahu prác i finančnej potreby, bola plynofikácia kotolne obecného úradu a kultúrneho domu. Obecný úrad a kultúrny dom bola jedna z posledných budov, ktoré doteraz neboli splynofikované. Ešte minulé vykurovacie obdobie sme na obecnom úrade kúrili tuhým palivom z jedným kotlom, ktorý bol postačujúci len pre vykurovanie obecného úradu. Kultúrny dom sme z dôvodu nemožnosti vykurovania nemohli hlavne v zimnom období prevádzkovať. V tomto období sú priestory obecného úradu a kultúrneho domu vykurované plynom, čo je síce finančne náročnejšie, ale oveľa kultúrnejšie. V neposlednom rade to umožnilo sprevádzkovať priestory kultúrneho domu, o čom svedčia aj uskutočnené akcie, ako jesenné stretnutie dôchodcov, silvestrovská zábava, výročná schôdza Jednoty dôchodcov a fašiangová zábava.

Je potrebné spomenúť i stavbu nového mosta v časti Matiáška smer na Lipky, ktorá bola začatá v mesiaci máji a dokončená v mesiaci jún 2008. Dôvodom vybudovania nového mosta bol havarijný stav provizórneho mosta, ktorý ohrozoval bezpečnosť a zdravie nielen účastníkov cestnej premávky ale i ďalších okoloidúcich. Všetci dobre vieme a zvlášť občania v časti Matiáška, čo sa dialo v minulých rokoch, keď obec zasiahli prívalové dažde. Škody na majetku obce a občanov, ktoré spôsobovala prívalová vlna z hôr a z rekultivovaných pozemkov robili značné vrásky všetkým nám. Preto sa za významnej pomoci Obvodného úradu životného prostredia v Novom Meste nad Váhom podarilo zrealizovať tri cestné priepusty s odvedením vôd do „Šinkéch, Paulusách a Tupých járku“. Do uvedenej úpravy boli vložené nemalé finančné prostriedky.

Ďalšou aktivitou, ktorú je potrebné spomenúť, je rekonštrukcia sochy sv. Floriána, ktorá má svoje miesto v parku. Rekonštrukcia je vo finálnom štádiu dokončenia a realizuje ju náš rodák akad. sochár Jozef Klech v Bernolákove. Definitívne osadenie zrekonštruovanej sochy sa predpokladá v termíne do konca apríla t.r.

Ďalšou sochou, ktorú bolo potrebné zrekonštruovať, je stĺp sv. Trojice, ktorý má svoje miesto na Trojičnom námestí oproti charite. Túto realizuje akad. sochára Ján Filo z Vlkanovej a termín ukončenia jej rekonštrukcie je v jesenných mesiacoch t.r.

Obec sa snaží vytvárať podmienky pre stabilizáciu občanov v našej obci a jednou z nich bolo aj vytvorenie podmienok pre výstavbu bytovej jednotky súkromným investorom, v ktorom našlo svoj domov 26 rodín. V tomto období ten istý súkromný investor pokračuje vo výstavbe ďalšej 32-bytovej jednotky.

Tak, ako po iné roky, aj v minulom roku v obci výrazne pôsobila obecná prevádzka. Som presvedčený, že jej činnosť plní svoj účel aj napriek tomu, že bola určité obdobie zaznávaná. Výrazný podiel má na tom aj nový spôsob riadenia. Jej činnosti, ako je starostlivosť o zeleň či už v obci alebo na cintoríne, čistenie obce, vývoz fekálií, prevádzkovanie čističky odpadových vôd a rôzne ďalšie a ďalšie činnosti, ukazujú na jej opodstatnenosť.

V sociálnej oblasti bolo snahou zabezpečiť cez sociálnu pracovníčku obce všetky dostupné a potrebné činnosti v rámci opatrovateľskej služby a mnohé ďalšie sociálne služby.

Takto by som mohol menovať mnohé ďalšie aktivity v rôznych oblastiach, čo však nie je účelom. Skôr by som nechal do budúcnosti priestor otázkam.

Záverom by som chcel spomenúť pokračovanie partnerskej spolupráce s obcou Slavkov na Morave, ktorá sa rozvinula okrem obecných zastupiteľstiev i do ďalších spoločenských organizácií.

2. Ako vidíte rok 2009 z tohto uhla?

Už prvé dva mesiace nasvedčujú, že tento rok bude veľmi náročný. Hlavne preto, že situácia v ekonomike ukazuje možný pokles príjmov do obecnej pokladnice. Preto bude potrebné zvažovať, čo je možné zrealizovať a čo nie. Zvlášť v tejto ťažkej dobe bude potrebné venovať náležitú pozornosť sociálnej oblasti. Pokiaľ nám to podmienky dovolia, chceme pokračovať v započatej práci ohľadne hradu. Snažíme sa o získanie finančných prostriedkov z Envirofondu pre začatie výstavby kanalizácie, chceme realizovať výmenu okien na budove obecného úradu, zrekonštruovať časť chodníka, dokončiť rekonštrukciu sôch sv. Floriána a sv. Trojice a ďalšie.

3. Vieme už výsledky žiadosti zo septembra m.r. o príspevok z eurofondov na adaptáciu hospodárskeho pavilónu našej základnej školy?

Na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 10. februára 2009 som oboznámil jeho členov s oznámením Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja. Toto nám dňa 3. februára 2009 oznámilo, že neschvaľuje žiadosť o nenávratný finančný príspevok na projekt s názvom „Adaptácia hospodárskeho pavilónu Základnej školy na materskú školu v Beckove“. Samozrejme, že nie sme s uvedeným výsledkom spokojní. Treba to však zobrať ako fakt a hľadať iné možnosti riešenia. Nakoľko sa v súvislosti s týmto výsledkom začali šíriť rôzne fámy o rušení školy a podobne – dôrazne odmietam tieto dezinformácie, ktoré sa nezakladajú na pravde.

4. Vrátime sa ešte do leta 2008, keď z 15. na 16. augusta víchrica narobila v obci značné škody. Pracovníci prevádzky kalamitu zlikvidovali, ale čo bude s ostatnými poškodenými stromami na cintoríne?

Po veternej kalamite v auguste 2008, ktorá zapríčinila vyvrátenie a poškodenie drevín na cintoríne, odporučila odborne spôsobilá osoba a obecné zastupiteľstvo schválilo výrub 13 drevín. Jedná sa o 5 exemplárov drevín lipy malolistej, ktoré korenia v lipovej dvojradovej aleji na cintoríne. Ide o odrastené dreviny, ktoré boli poškodené vetrom a sú poznačené svojim dlhým vekom. Ďalšími drevinami na výrub sú smreky obyčajné v počte 3 kusy, torzo vŕby a 2 kusy tuje západnej. Výrub drevín sa uskutoční mimo vegetačné obdobie, t.j. do 31. marca 2009.

V súlade so zákonom o ochrane prírody a krajiny, bude vykonaná náhradná výsadba v termíne do 31. októbra 2009. V mieste vzniku voľných miest po výrube drevín budú vysadené nové odrastené sadenice lipy malolistej tak, aby sa zachovala dvojradová výsadba aleje na cintoríne.

5. Počas jedného víkendu v strede februára do našej obce prišla vzácna návšteva z Nórska, povedzte nám, prosím, o tejto akcii viac.

Návšteva sa uskutočnila na základe písomného pozvania obecného zastupiteľstva a starostu po predchádzajúcom sprostredkovaní kontaktov s obcou Bamble. Priebeh návštevy zabezpečovali Ing. V. Krutek, ja ako starosta, obecné zastupiteľstvo našej obce (OZ) a spoločnosť N-NOREA a.s. Bratislava. Pozvanie za nórsku stranu prijali a návštevy sa zúčastnili p. Jon Pieter Flolo, starosta obce Bamble a p. Halvor Sannes, zástupca starostu Bamble.

Nórskych hostí sme spoločne s mojim zástupcom a zástupcami spo-

Pred budovou nórskeho veľvyslanectva

ločnosti N-NOREA a.s. privítali v ich sídle na Zámockej ulici v Bratislave dňa 13. februára 2009.

V odpoludňajších hodinách sme boli prijatí Jej Excelenciou, veľvyslankyňou Nórskeho kráľovstva, pani Brit Lovseth na pôde Veľvyslanectva Nórskeho kráľovstva na Slovensku. Po úvodnom predstavení boli podané informácie týkajúce sa účelu návštevy. Pani veľvyslankyňa sa zaujímala o konkrétnu situáciu v súvislosti s podaním žiadosti na spolufinancovanie projektu rekonštrukcie časti hradu Beckov z Nórskeho finančného mechanizmu (NFM) a Finančného mechanizmu EHP. Na záver stretnutia som p. veľvyslankyňu pozval na návštevu našej obce.

Po príchode do Beckova som spolu s členmi firmy N-NOREA, Ing. Krutekom a mojim zástupcom p. J. Zbudilom privítal hostí na pôde našej obce. V mojej kancelárii boli hosťom odovzdané informačné materiály o Slovensku, hrade a obci a boli oboznámení s konkrétnym programom ich návštevy v Beckove a na Sloven-

sku. Po stretnutí na Obecnom úrade boli hostia ubytovaní v Kúrii Beckov. Po uvítacom obede a výmene informácií v rámci diskusie hostia absolhostia, zástupcovia obce a ďalší účastníci stretnutia zúčastnili na večeri v Kúrii Beckov. V mene zástupcov Poľovníckeho združenia Hurban Beckov boli hostia pozvaní na poľovačku organizovanú nasledujúci deň. V rámci večere pokračovala výmena informácií o Beckove a Bamble a diskusia zameraná na kultúrne a historické dedičstvo a potrebu jeho zveľaďovania a zachovania pre budúce generácie.

v kancelárii starostu obce Beckov

V sobotu 14. februára 2009 sa hostia zúčastnili poľovačky organizovanej Poľovníckym združením Hurban Beckov pod vedením hospodára združenia a poslanca našej obce p. Pavla Hladkého. Po ukončení poľovačky sa v areáli strelnice zúčastnili posedenia. Veľmi si pochvaľovali, vďační za mimoriadne zážitky a výbornú organizáciu poľovačky. V rámci večere pokračovala výmena ďalších informácií o Beckove, Slovensku, Nórsku a obci Bamble.

posedenie v Kúrii

V nedeľu 15. februára 2009 sa konalo dopoludňajšie stretnutie účastníkov prehliadky historického centra obce a hradu, ktoré sa uskutočnilo za účasti nórskych hostí, členov OZ, členov tímu N-NOREA a p. M. Bubeníkovej. Uskutočnila sa prehliadka historického centra obce a areálu hradu spojená s výkladom o histórii hradu a obce. V rámci prehliadky hradu, umožňujúcej účastníkom vizuálne oboznámenie sa s okolím Beckova, boli vedením obce a členmi tímu N-NOREA prezentované možnosti využitia hradu, obce a daností okolitej prírody pre rozvoj turistického ruchu a rekreačných aktivít v Beckove, v jeho okolí, ako aj v rámci celého Trenčianskeho kraja.

úspešná poľovačka

Účastníci prehliadky sa spolu s členmi OZ stretli na spoločnom obede. V rámci obeda sa diskutovalo o fungovaní samosprávy v Nórsku, na Slovensku a o konkrétnych podmienkach činnosti samosprávy v Beckove a v Bamble. Hovorilo sa o možnosti nadviazania kontaktov medzi našou základnou školou a niektorou zo škôl v Bamble v prvej etape prostredníctvom internetu. Predstavitelia z Nórska prejavili záujem o informácie o konkrétnych krokoch, ktoré obec podniká v záujme ochrany a zachovania historického a kultúrneho dedičstva, predovšetkým o projekt rekonštrukcie hradu Beckov. V nadväznosti na záujem nórskych hostí, bola dohodnutá prezentácie projektu na obecnom úrade. Záverom boli nórskym hosťom odovzdané obrazy Beckovského hradu.

V neskorých odpoludňajších hodinách sa uskutočnila prezentácia komplexného projektového riešenia zachovania a revitalizácie historického dedičstva s osobitným zameraním na projekt rekonštrukcie časti hradného areálu s uvažovaným spolufinancovaním z prostriedkov NFM. Nórskym hosťom boli predstavené základné prvky a riešenia projektu, ako aj zámery využitia zrekonštruovaných objektov zo zameraním na zabezpečenie finančných zdrojov na ďalšiu údržbu a prevádzku. Nórski hostia sa okrem iného zaujímali o úroveň zabezpečenia historického charakteru objektov a legislatívnych požiadaviek v oblasti pamiatkovej ochrany a starostlivosti a splnenia celého radu predpísaných schvaľovacích procesov až po vydanie stavebného povolenia na začatie stavby.

prehliadka Beckovský hradu

V podvečer nórski hostia so zástupcami obce a spoločnosti N-NOREA navštívili tradičnú pálenicu v obci Bošáca, zameranú na výrobu originálnych slovenských destilátov. V rámci návštevy zorganizovanej spoločnosťou N-NOREA, bola predstavená história a súčasnosť tejto výroby v miestnych podmienkach. Stručný výklad technologických postupov bol doplnený o ochutnávku vybraných druhov destilátov.

Po večeri v priestoroch hotela Kúria Beckov nórski hostia pripravili prezentáciu obce a regiónu Bamble s využitím videoprojekcie. Popri základných údajoch o obci a regióne prezentovali informácie o všetkých základných oblastiach života Bamble. Starosta Bamble p. Flolo informoval prítomných, že po svojom návrate bude podrobne o svojom pobyte v Beckove a o projekte rekonštrukcie hradu informovať zastupiteľstvo Bamble. Na záver sa vedeniu obce a všetkým prítomným poďakoval za pozvanie, vytvorenie veľmi dobrých podmienok, bohatý program počas návštevy a vyjadril vieru v pokračovanie začatých vzájomných kontaktov medzi obcami Bamble a Beckov.

Záverom tejto informácie mi dovoľte poďakovať všetkým, ktorí sa akoukoľvek mierou pričinili o zdarný priebeh návštevy našich hostí z Nórska. Zvlášť chcem poďakovať Poľovníckemu združeniu Hurban Beckov za výraznú pomoc a spoluprácu pri organizovaní tejto návštevy.

v bošáckej pálenici

6. Na záver: čo pre nás pripravuje obec v najbližšom období?

V rámci každoročnej údržby miestnych komunikácií po zimnom období, pokiaľ to počasie dovolí, chceme previesť bežnú opravu výtlkov na miestnych komunikáciách.

Nakoľko sa blíži koniec volebného obdobia pre funkciu riaditeľa ZŠ s MŠ J.M. Hurbana v Beckove, bude na túto funkciu vypísané v mesiacoch apríl - máj výberové konanie. Výberovou komisiou pre tento účel je zákonom stanovená Rada školy v počte 11 členov.

Za rozhovor ďakuje
Mgr. Dana Badžgoňová

Po návšteve múzea sa nórski expozíciami, dokumentujúcimi život a dielo významných osobností, ktoré sa narodili, žili a pôsobili v Beckove.

zavŕšenie dňa

OBNOVA NÁRODNEJ KULTÚRNEJ PAMIATKY HRAD BECKOV A REGENERÁCIA CENTRÁLNEJ ČASTI OBCE BECKOV 2.

V novembrovom čísle Beckovských novín bol uverejnený prvý článok pod názvom „REKONŠTRUKCIA HRADU BECKOV 1.“, ktorý obsahoval východiskové informácie o pripravovaných projektoch na obnovu a rekonštrukciu národnej kultúrnej pamiatky Hrad Beckov a s ňou súvisiacu nevyhnutnú infraštruktúru. Z tohto článku sa mala beckovská verejnosť možnosť dozvedieť o východiskách, zámeroch a možnostiach financovania pripravovaných projektov, ako aj o subjektoch a osobách, ktoré sú zapojené do prípravných prác. V záujme obmedzenia šírenia rôznych nepodložených informácií a fám boli vysvetlené aj základné otázky právneho postavenia a úlohy obce v tomto procese, ako jediného a výlučného vlastníka národnej kultúrnej pamiatky Hrad Beckov.

Zameraním druhého článku „OBNOVA NÁRODNEJ A KULTÚRNEJ PAMIATKY A REGENERÁCIA CENTRÁLNEJ ČASTI OBCE BECKOV 2.“ je priblížiť občanom Beckova základné činnosti a aktivity tejto prípravnej etapy, ako aj problémy, ktoré je nevyhnutné v záujme úspešnosti náročných projektov riešiť. Je potrebné zdôrazniť, že z titulu vlastníctva NKP sú na obci všetky rozhodovacie kompetencie, čo kladie zvýšené nároky na prácu a zodpovednosť zástupcov obce v tomto procese, t. j. starostu, poslancov OZ a ďalších zainteresovaných pracovníkov. Zo skúseností z iných miest vyplýva, že pozitívnym prvkom, prispievajúcim k úspešnosti projektov, je zapojenie viacerých schopných občanov a podnikateľov do riešenia problémov, ale najmä podpora realizácie projektovaných zámerov zo strany miestnej verejnosti. Preto v tomto článku okrem informácií zo strany starostu a členov tímu NOREA dávame priestor pre informácie, názory a podnetné návrhy poslancov OZ, ktorým ďalší „osud“ hradu i obce nie je ľahostajný.

Od idey zachovania a obnovy národnej kultúrnej pamiatky, akou je Hrad Beckov, a prípravných prác na štruktúre potrebných projektov, o ktorých bola verejnosť informovaná v novembrovom čísle Beckovských novín, je k realizácii takýchto zámerov iste cesta dlhá a veľmi zložitá. Čo bolo ťažiskom ďalšej etapy prác a čo sa podarilo dosiahnuť?

Karol Pavlovič, starosta:

Nevyhnutným predpokladom realizácie akéhokoľvek zámeru stavebno-technického charakteru je spracovanie technickej projektovej dokumentácie, zodpovedajúcej nielen zámerom realizácie projektu, ale i spĺňajúcej všetky požiadavky vyplývajúce z platnej legislatívy pre spracovanie projektov a získanie stavebného povolenia pre začatie výstavby. Postup prác v tejto oblasti bol o to komplikovanejší, lebo majiteľom objektu, resp. objektov ktorých sa projekty a následná realizácia týka, je obec, z čoho vyplýva povinnosť uskutočniť výber tak dodávateľa projektov, ako aj realizátora výstavby prostredníctvom verejného obstarávania. Splnenie náročných požiadaviek tohto procesu si vždy vyžiada istý časový posun v spracovaní vlastných projektov i ďalších prípravných prác. Na základe výsledkov uskutočnených výberových konaní sa stal dodávateľom projektových prác A-STUDIO, s. r. o. Bratislava a dodávateľom stavebných prác konzorcium STAROMAG.

Približne od marca 2008 sa začalo s prípravou a spracovaním dokumentácie konkrétnych projektov.

O spracovanie akých projektov sa teda v súvislosti s vytýčenými zámermi jedná?

Mgr. Gašičová, NOREA:

Od začiatku bolo zrejmé, že na dosiahnutie vytýčeného zámeru zachovania a obnovy historického dedičstva a vytvorenie podmienok na podporu rozvoja turistického ruchu v Beckove je nevyhnutná realizácia viacerých projektov. Samotná štruktúra i názvy jednotlivých projektov prechádzali istým vývojom, vo väzbe na požiadavky súvisiace s predkladaním žiadostí na spolufinancovanie realizácie projektov z fondov Európskej únie alebo z tzv. Nórskych fondov. Okrem dodržania náročných podmienok ochrany historických pamiatok, absolvovania celej rady schvaľovacích procedúr v rámci stavebného konania, bolo nevyhnutné dodržať aj podmienky pre predkladanie žiadostí o spolufinancovanie realizácie projektov. Výsledkom doterajšieho úsilia viacerých tímov, tak v oblasti technickej prípravy a spracovania projektov, ako aj v oblasti prípravy podkladov pre zabezpečenie možného spolufinancovania ich realizácie, sú projekty: Projekt rekonštrukcie a obnovy Horného hradu, Projekt Muzeálne nádvorie národnej kultúrnej pamiatky Hrad Beckov a pred dokončením je Projekt Regenerácia centrálnej časti obce Beckov, ktorý rieši vytvorenie námestia v zóne pri „Svätej trojici“ a oblasť príslušných inžinierskych sietí a parkovacie plochy na území pred obecným úradom.

Na vyfinancovanie spracovania projektov si obec zobrala bankový úver. V tej súvislosti sa ozvali hlasy, že obec sa zadĺžila kvôli neistej investícii do projektovej dokumentácie. Aký je Váš názor na túto skutočnosť?

Karol Pavlovič, starosta:

Môj názor na túto vec som už vyjadril a objavil sa dokonca i v niektorých médiách. Tu by som však chcel uviesť základné fakty, od ktorých sa môj názor odvíja.

V prvom rade treba vziať do úvahy fakt, že vlastníkom majetku, ku ktorému patrí i hrad Beckov, je Obec Beckov. Zo zákona prináleží obci sa o svoj majetok náležite starať, a pokiaľ je to možné, i zveľaďovať. Myslím, že pre majetok, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou to musí platiť „dvojnásobne“. Je všeobecne známa skutočnosť, že vzhľadom na celkovú výšku ročného rozpočtu obce, prostriedky, ktoré môžu byť z neho vyčlenené na údržbu a prevádzku hradu, nemôžu stačiť ani na finančné krytie nevyhnutného rozsahu reštauračných a rekonštrukčných prác na zabránenie postupujúcemu chátraniu a deštrukcii niektorých objektov hradu. To, že treba hrad rekonštruovať a že na to treba získať zdroje „z vonka“, nie je teda „výmyslom dnešných dní“ - táto potreba a úloha tu bola dávno pred nami a určite bude trvale zamestnávať i našich nasledovníkov. Okrem vlastných zdrojov môžu byť spomínané potreby vykryté úverom, ktorého výška však je tiež veľmi obmedzená, alebo cudzími, tzv. nenávratnými finančnými príspevkami. Týmito môžu byť dotácie alebo dary (používa sa i výraz granty) z nejakých fondov v rámci Slovenskej republiky alebo zo zahraničia. Ak sa niekto chce uchádzať o pridelenie prostriedkov z takýchto fondov, musí o ne požiadať a, samozrejme, splniť všetky požiadavky súvisiace s podaním žiadosti o tieto prostriedky. Najzákladnejšou požiadavkou pre získanie akéhokoľvek financovania investičných zámerov je spracovanie a predloženie kompletnej a schválenej projektovej dokumentácie, vrátane celkového rozpočtu a právoplatného stavebného povolenia. Len na základe takto pripravenej dokumentácie sa dá vyčísliť reálna potreba finančných zdrojov a zdôvodniť ich následné použitie. Myslieť si, že niekto dá niekomu nejaké financie rádovo v desiatkach miliónov korún (dnes miliónov eur) len tak „pre pekné oči“, bez zdokladovania vyčíslenia ich objemu a preukázania ich konkrétneho využitia, je holý nezmysel a detská naivita. Ak teda obec nechcela nechať „plávať“ ojedinelú historickú príležitosť získať na

záchranu svojho kultúrneho a historického dedičstva nenávratné finančné zdroje z prostriedkov zahraničných fondov, musela investovať do prípravy a spracovania nevyhnutnej projektovej dokumentácie. Tu však je potrebné vziať do úvahy fakt, nezávislý od našej vôle, že na pridelenie nenávratných finančných prostriedkov zo žiadnych z fondov nemá nikto zo žiadateľov právny nárok. To znamená, že otázka skutočného čerpania alebo nečerpania týchto prostriedkov, je vždy len v polohe istého stupňa pravdepodobnosti, že sa podarí požadované zdroje získať, a ak, v akom objeme. Prirodzene, že vzhľadom na obmedzený objem zdrojov a stovky záujemcov o ich pridelenie, existuje aj reálne riziko ich nezískania alebo získania v nižšom objeme, ako je potrebné. Ak táto skutočnosť neumožní plánovanú realizáciu niektorého z projektov, to neznamená, že investované peniaze do prípravy tejto projektovej dokumentácie „vyšli navnivoč". Ako som už spomenul, potreba a úloha rekonštrukcie hradu a ďalších objektov je „beh na dlhé trate" alebo dokonca „nekonečný príbeh", preto spracovaná projektová dokumentácia, ktorá je majetkom obce, môže poslúžiť kedykoľvek v budúcnosti, keď sa vyskytne príležitosť získania nejakých zdrojov na realizáciu zámerov projektu. Nakoľko príprava a spracovanie takýchto projektov je technicky a časovo náročný proces, väčšie mestá za takýmto účelom dokonca pripravujú a spracovávajú projektovú dokumentáciu do tzv. „zásobníkov projektov", aby v prípade výskytu možnosti ich vyfinancovania, ktorá býva spravidla časovo obmedzená, mali čo najväčšiu šancu tieto prostriedky získať. Aj tu teda platí, viac ako kdekoľvek inde, že „šťastie praje pripraveným". Tu musím zdôrazniť, že koordinátor projektov zoskupenie NOREA vynakladá značné úsilie tak v oblasti prípravy projektov a žiadosti na získanie financovania a aj priamo sa podieľa na financovaní niektorých častí projektov, čo je významná pomoc pre obec.

V akom štádiu je riešenie zabezpečenia možného spolufinancovania realizácie projektov zo zahraničných zdrojov?

JUDr. Baláž, NOREA:

Príprava, spracovanie podkladov a zabezpečenie všetkej požadovanej dokumentácie v súvislosti s predkladaním žiadostí o spolufinancovanie, z tzv. Nórskych fondov, ako aj z fondov Európskej únie, je mimoriadne náročný proces. Niektoré požiadavky a kritériá sa zo strany kompetentných orgánov až do termínov predkladania žiadostí upresňujú alebo aktualizujú. V záujme zvýšenia pravdepodobnosti úspešnosti predkladaných žiadostí sme všetky doterajšie požiadavky premietli do úprav projektovej dokumentácie a ďalších podkladov žiadostí. K takýmto opatreniam patrí napríklad i zriadenie neziskovej organizácie Beckovské hradné múzeum, ktoré si kladie za cieľ sústreďovať a prezentovať duchovné a kultúrne hodnoty beckovského regiónu. Definitívne rozhodnutie o pridelení prostriedkov z tzv. Nórskych fondov sa má uskutočniť do konca apríla tohto roka. Na predloženie žiadostí o čerpanie prostriedkov z fondov EÚ ešte neboli vypísané výzvy. Podľa doterajších informácií očakávame, že by sa tak malo udiať v 1. polovici tohto roka, na čo chceme byť zodpovedne pripravení.

V mesiaci február navštívili Beckov zástupcovia nórskej obce Bamble. Má ich návšteva nejakú súvislosť s pripravovaným projektom?

Karol Pavlovič, starosta:

Možný rozvoj vzťahov a spolupráce s komunitami, obcami alebo mestami v Nórsku je jednou z podporných skutočností, ktoré sa uvádzajú v dokumentoch Nórskeho finančného mechanizmu, v tzv. Nórskych fondoch. Zámerom návštevy zástupcov nórskej obce Bamble (ktorá má asi 12.000 obyvateľov), ktorými boli starosta obce pán Jon Pieter Flolo a jeho zástupca pán Halvor Sannes bolo poznanie Slovenska, oboznámenie sa so životom, kultúrou a historickým dedičstvom obce Beckov, výmena informácií o fungovaní samosprávy u nás a v Nórsku a hľadanie oblastí budúceho možného partnerstva a spolupráce. O tejto návšteve a o našich zámeroch rozvoja vzťahov s nórskou komunitou sme informovali i Jej Excelenciu, veľvyslankyňu Nórskeho kráľovstva na Slovensku, pani Brit Lovseth, ako aj predstaviteľov územných orgánov Trenčianskeho kraja a zástupcov štátnych orgánov. Dúfam, že poznatky a dojmy z pobytu nórskych hostí u nás vyústia do budúcej vzájomnej spolupráce.

Ing. Jozef Pamětický

Medzinárodná konferencia V4

V stredu 11. februára 2009 sa v Beckove uskutočnila cezhraničná konferencia projektu Európskej únie s názvom ePSIplus. Zástupcovia štátov tzv. Visegrádskej štvorky spolu s členmi medzinárodného tímu projektu mali diskutovať o problematike opakovaného využitia informácií verejného sektora. Beckov si nezvolili organizátori náhodou – k tomuto miestu sa viaže bohatá história spojená so všetkými štyrmi krajinami V4.

Konferenciu otvorili starosta Beckova Karol Pavlovič úvodným privítacím príhovorom k účastníkom a slovenský vládny splnomocnenec pre informačnú spoločnosť Pavol Tarina svojim odborným príhovorom. Českú republiku zastupovali odborníci z Ministerstva vnútra ČR, organizácie EPMA a Iniciatívy Czech PSI Watch. Slovenskú republiku zastupovali odborníci z Úradu splnomocnenca vlády pre informačnú spoločnosť, Únie miest Slovenska, inovatívnych firiem a konzultanti. Projekt ePSIplus zastupoval pán Chris Corbin z Veľkej Británie, šéf projektu Rob Davies (taktiež z Veľkej Británie) sa z dôvodu vážnych zdravotných príčin nemohol zúčastniť, hoci ešte na začiatku februára sa na návštevu Beckova osobne veľmi tešil. Aj keď zástupcovia Poľska a Maďarska na schôdzku kvôli nepriaznivému počasiu nakoniec osobne nedorazili, bola o ich situácii k dispozícii celá rada faktov, ktoré sa stali podkladom pre odborné diskusie. Najmä v Poľsku je pomerne vážna situácia, a to kvôli nedostatočnej implementácii európskej smernice 2003/98/EC, za čo im hrozia dokonca sankcie a predvolanie pred Európsky súdny dvor. Viac o konferencii sa dozviete na portáli ePSIplus.net alebo itapa.sk (projekt ePSIplus), kde si taktiež môžete stiahnuť všetky prezentácie.

Všetci účastníci stretnutia si pochvaľovali krásne prostredie hradu i rokovacieho miesta. Starosta Beckova Karol Pavlovič taktiež prichystal milé prekvapenie účastníkom konferencie – každému účastníkovi venoval odbornú reprezentatívnu publikáciu o histórii Beckova a pred obedňajšou prestávkou pripravil aj návštevu miestneho múzea spolu s odborným výkladom. Svoje čaro hradu Beckov i obce zvýraznilo tiež výdatné sneženie večer pred podujatím, ktoré vytvorilo rozprávkovú atmosféru, na ktorú domáci i zahraniční účastníci budú dlho a vďačne spomínať.

Peter Druga a Chris Corbin,
EU projekt ePSIplus

Vyjadrenie poslancov

k projektu rekonštrukcie Beckovského hradu a centrálnej časti obce

Ing. Viliam Maslo, poslanec OZ a predseda Finančnej komisie:

Osobne podporujem názor a stanovisko starostu k čerpaniu úveru na financovanie projektových dokumentácií k Hradu a projektu Regenerácie centrálnej časti obce Beckov.

Vašu pozornosť by som rád upriamil ešte na jednu problematiku týkajúcu sa územia historického jadra Beckova. Toto veľmi špecifické územie je zaťažené bremenami Pamiatkovej zóny, ochranného pásma vodného zdroja a 4. stupňom ochrany prírodnej pamiatky Lipový sad (v parku). Vymedziť a usmerniť spôsob využitia tohto územia nám pomôže po vypracovaní nový regulatív „Územný plán pamiatkovej zóny historického jadra Beckova". Týmto nadväzujem na požiadavky občanov týkajúcich sa možnou zmenou využitia obecnej zelenej plochy od Kúrie po Altusovec, na revitalizáciu a využitie PP Lipový sad po vypísaní zo zoznamu pamiatok ako i zelene okolo múzea.

Po spracovaní dokumentácie na Hrad a na prístupovú komunikáciu budú musieť zrejme nasledovať ďalšie stupne projektovej dokumentácie Pamiatkovej zóny historického jadra Beckova. A znova sme pri financiách a možno i ďalšom čerpaní úveru. Ak chceme pomôcť vlastníkom nehnuteľností v Pamiatkovej zóne, musíme pristúpiť i k týmto rizikám.

RÉVAIOVCI V BECKOVE

Beckov bol v novoveku významným sídlom veľkého počtu šľachtických rodov. Koncentrácia takého veľkého počtu šľachty snáď nemala obdobu v žiadnom inom veľkosťou porovnateľnom sídle na západnom Slovensku. Dôvodom bolo predovšetkým vymretie pôvodných stredovekých vlastníkov Beckova, Bánfiovcov a následné rozdrobenie majetku tohto pomerne lukratívneho hradného panstva medzi početných dedičov. Ďalšími následnými dedičskými procesmi sa majetok naďalej drobil medzi početných feudálnych vlastníkov, ktorí sa postupne usádzali v kúriách v opevnenom zemepanskom meste pod hradom. V Beckove našli svoj domov nielen príslušníci najbohatšieho, magnátskeho stavu, ale aj viaceré rody strednej a nižšej šľachty či armalistov, ktorí mali len šľachtický titul, ktorý sa neviazal k udeleniu pozemkového vlastníctva. Nižšia šľachta prichádzala do mestečka jednak ako familiári magnátskych rodov, pre ktorých vykonávali správne funkcie v hospodárstve a chode dvora, alebo sa sama prisťahovala z územia, ktoré bolo ohrozované tureckou expanziou. Vďaka drobeniu pôvodného panstva na menšie majetkové diely však získali nižší šľachtici majetok neraz aj sobášnou politikou.

Erb Révaiovcov na posmrtnej kázni venovanej Petrovi Révaiovi, strážcovi uhorskej koruny (+1622).

Jednými z dôležitých podielnikov beckovského panstva spomedzi magnátskeho stavu boli aj baróni Révaiovci. Svoje pôvodné majetky, ktoré ležali na samom juhu Uhorska na území Sriemskej župy, boli prinútení ešte ako príslušníci strednej šľachty opustiť kvôli tureckej expanzii na Balkáne už na sklonku stredoveku. Úspešnou kariérou v službách nového kráľa Ferdinanda I. sa stali od prvej polovice dedičnými županmi turčianskej stolice a patrili v tomto období k špičke uhorskej aristokracie, ktorá mala stabilné postavenie na panovníckom habsburskom dvore. Pozoruhodné pritom je, že Révaiovci z viacerých rodových línií sa do Beckova dostali nezávisle na sebe a vo viacerých obdobiach. Prvé majetky v Beckove a Čachticiach získal už syn propalatína Františka I. Révaia, Ján, ktorý sa v roku 1561 zosobášil s bohatou Annou Bánfiovou príslušníčkou vymierajúceho rodu pôvodných vlastníkov. Viac údajov o Révaiovcoch v Beckove máme z roku 1620, kedy dostal donáciu na majetok v Beckove familiár Gabriela Betlena, František V. Révai. Išlo o podiel na samotnom hrade, ako aj majetkové príslušenstvo panstva v Trenčianskej a Nitrianskej stolici, ktoré bolo predtým v majetku rodu Rátkaiovcov. V tomto období patrili Révaiovci k oddaným prívržencom habsburského tábora, preto je fakt, že František V. Révai bol familiárom Gabriela Betlena prekvapujúci. Za manželku mal navyše Barboru Pongrácovú, ktorá mu priniesla ako veno ďalší podiel z panstva Beckov, ktorý vlastnila. Z roku 1630 sa zachoval inventár ich beckovskej kúrie. Inventár nám poskytuje obraz o výbave tohto typu šľachtického sídla, aj s hnuteľnými i nehnuteľnými príslušnosťami. Budova bola poschodová. Spodná izba nebola vykurovaná, pretože v nej chýbali kachle. Na hornom poschodí boli dve vykurované izby a dve komory. Na sklenených oknách boli železné kované závory. Podobne aj dvere boli obité plechmi. Objekt mal dve bašty, pričom v jednej bola pekáreň a v druhej, podpivničenej, bol sklep a kuchyňa. Objekt bol fortifikačne zaistený, pretože okrem bášt spomína parkanový múr, pri ktorom bola maštaľ. Celkovo však bola kúria dosť zanedbaná, pretože na viacerých oknách chýbalo sklo. Mobiliár bol taktiež pomerne chudobný a skladal sa hlavne z lavíc, stolov a stoličiek z rôzneho hospodárskeho náčinia, krhiel, súseku, korýt, sudov na obilie, múku, kapustu a pivo, tanierov a nádob na umývanie riadu. Len v jednej miestnosti je spomínaná aj luxusnejšia, aj keď staršia, výzdoba v podobe dobových obľúbených závesných kobercov. Súčasťou kúrie Františka V. Révaia v mestečku Beckov boli v roku 1630 poddaní v dvoch mestečkách a štyroch dedinách panstva.

Portrét baróna Ladislava III. Révaia, kráľovského radcu a vojenského komisára z roku 1645, ktorý získal počas svojho života aj majetky v Beckove.

Do Beckova sa dostali aj Révaiovci z druhej, pôvodne len zemianskej línie rodu z turčianskeho Trebostova. Stalo sa tak v prvej polovici 17. storočia sobášom Ladislava III. Révaia s Alžbetou Drugetovou z Humenného, ktorým získal podiel na panstvách Beckov a Čachtice. V roku 1632 sa stal beckovským hradným kapitánom a v roku 1648 dokonca kapitánom bratislavského hradu. Svojou úspešnou vojenskou kariérou získal Ladislav Révai pre svoju vetvu rodu v roku 1635 aj barónsky titul a obrovské majetky na viacerých panstvách. Jeho majetkové diely na panstve Beckov ako aj susednom Čachtickom panstve nám znázorňuje urbár z roku 1661. Na panstve Beckov boli poddaní v mestečkách Beckov a Nové Mesto nad Váhom, dedinách Krivosud, Vieska, Mnešice, Nová Ves nad Váhom, Kočovce, Bošáca, Melčice, Ivanovce, Štvrtok a Haluzice. Na panstve Čachtice sa okrem mestečka Čachtice nachádzalo aj mestečko Vrbové a obce Žilina (súčasť Čachtíc), Kostolná, Brezová pod Bradlom, Myjava, Častkovce, Korytné, Lesetie a Bory. V obciach Častkovce, Myjava, Bory a Dolina boli panské majere a v Beckove sa v tej dobe nachádzal aj panský pivovar. Obidve panstvá Beckov i Čachtice však boli v tejto dobe majetkovo značne rozdrobené, preto Ladislav Révai vlastnil v jednotlivých sídlach týchto panstiev iba niektoré majetkové diely. Jeho majetkový podiel bol spolu na oboch panstvách viac ako 122 štvrtinových sedliackych usadlostí, viac ako 44 želiarskych usadlostí, najmenej 8 mlynov, 4 majere a pivovar.

Kým počas 16. storočia boli Révaiovci prívrženci evanjelického náboženstva, už na začiatku prvej polovice 17. storočia niektorí členovia trebostovskej línie konvertovali na katolicizmus. Ladislav III. Révai prestúpil na katolícku vieru v roku 1627 pod vplyvom svojho starého otca, Mikuláša Esterháziho, kde sa pri jeho dvore v Eisenstadte (Kismárton) v rokoch 1621-29 zdržiaval v mladosti ako jeho familiár. Jeden z prvých Révaiovcov, ktorý sa v novoveku uplatnil v katolíckej hierarchii bol práve jeho brat Mikuláš. Vyštudoval jezuitskú univerzitu v Štajerskom Hradci a v roku 1647 už bol zvolenským archidiakonom a konkanonikom Ostrihomského arcibiskupa. Práve potomkovia Ladislava Révaia sa potom výraznejšie v regióne uchytili a v 18. storočí žili prevažne v Beckove, Čachticiach a okolí. Spomedzi nich sa stali významnými Vojtech Révai, ktorý pôsobil ako prepošt v Novom Meste nad Váhom v 30. rokoch 18. storočia a Alexius Révai, ktorý bol v 18. storočí superior františkánskej rehole. Aj matka známeho slovenského cestovateľa Mórica Beňovského, bola Rozália Révaiová a svojho syna vychovala v pôvodne révaiovskej kúrii vo Vrbovom.

Trebostovský kaštieľ

Révaiovské majetky v Beckove sa v priebehu 18. storočia dostali manželskými zväzkami do rodu Medňanský. V ich kaštieli sa v bohatom rodovom archíve nachádzali aj početné písomnosti beckovských révaiovcov. Kaštieľ a, žiaľ, ani archív dnes v pôvodnom rozsahu už neexistujú. Po opustení kaštieľa Medňanskými po vzniku republiky v roku 1918 bol rozkradnutý nielen jeho inventár, ale aj veľká časť archívu a postupne bol deštruovaný aj celý kaštieľ ako zdroj stavebného materiálu. V súčasnosti sa na jeho mieste nachádza len trávnatá plocha vedľa františkánskeho kláštora. Len menšia časť archívu sa neskôr dostala do štátnej opatery, pričom stále obsahuje aj materiály beckovských Révaiovcov.

Mgr. Maroš Mačuha, PhD.
Historický ústav SAV Bratislava

Vyhliadky a pohnútky roku 2009

Píše sa rok 2009. Vhupli sme do ďalšieho časového obdobia nepoznajúc, aké bude a čo nastane. Rozutekali sme sa na všetky svetové strany a opäť pracujeme a učíme sa. Neľahké začiatky po sviatkoch. Postupne si však zvykáme. Musíme. Prebudení z leňošenia a polihovania počas sviatkov pokoja duše sa prispôsobujeme zaužívaným činnostiam. Životný kolobeh je tak zase tu a s nami a my v ňom. Ako neveriaci Tomáš zdá sa byť človek, keďže je o ďalší rok starší. Prichádzajú radosti i problémy, trma – vrma v našom živote. Snáď si ani neuvedomujeme, koľko odžitých dávnych časov má tento svet. Slnko vychádza na belasú oblohu každým dňom a svieti pre všetkých rovnako. Bez ohľadu na charakter človeka a jeho osobnostné vlastnosti. Preto by sme sa mohli usilovať o nepretržitú solídnosť a potom môcť spokojne zaspávať a ráno sa bez neúprosných výčitiek pozrieť do prísneho zrkadla.

I tento rok pripomína čistý, nepočmáraný papier, nepopísaný list. Záleží na nás, na našom správaní a skutkoch, aké skice naň zobrazíme. Z neho uvedené poznatky môže a chce si uchovať len bystrý, vľúdny, slušný jedinec, ktorý sa pravde vždy pozrel nebojácne do očí. Ustavične „zakuklený pobehaj“ a nenásytník, ktorý sa ani na okamih nezastaví, považuje zmienené za zbytočnosť a plané reči. Len hlupák nie je ochotný prehodnotiť svoje myslenie a svoje realizované činy. Stojíme pevne na zemi, no pridŕžame sa citov iných. Každý hrá na svojej scéne, a to sám za seba, no predsa prináša úžitok nielen sebe. Je ďaleko, na vzdialenom mieste, dokonca v cudzom meste či kontinente, a predsa vytvára jednotu a podieľa sa na súdržnosti. Ľudské, neskutočne ľudské.

V tomto roku opäť vznikajú nové možnosti a prichádzajú lákavé príležitosti pre rozvoj jednotlivca, skupiny, ale najmä nespočetnej masy ľudí. Niet už času na predsudky. Niet času na zaostalé osobné zmeravenie. Usilovnosťou a zodpovedným prístupom k rodine, práci, a teda k životu vytvára človek hodnoty, ktoré mu pomáhajú dobrácky sa dívať na svet. Neustálym zdokonaľovaním a tvorivým napredovaním prichádza úspech a zadosťučinenie. Emocionálna opora druhého je pravdepodobne nevyhnutná pre drvivú väčšinu z nás. Preto si ťažko predstaviť nežiť s druhým a pre druhého. Duchovné a materiálne charakteristiky nám uľahčujú a sprijemňujú vlastnú existenciu, vlastný život, pretože život, ak je poznačený nespokojnosťou, sa snažíme urobiť lepším, krajším. Všetci totiž začíname rovnako. Nik nevytŕča za štartovaciu čiaru, tá je rovnaká pre každého. Nasledujúce rozvíjanie spôsobu života je už, nepochybne, odlišné. Máme však šancu. My všetci. Aj v tomto roku vynikajme trpezlivosťou, húževnatosťou i obozretnosťou a dôvtipom. Skôr či neskôr nás navštívi náročné obdobie, s ktorým sa ľudský život musí popasovať. Zvykol si i na také ... niekedy alebo často prítomné v našich dušiach. Vtedy sa treba zase vzchopiť, neľutovať sa a tú nemilú a nemilosrdnú bezmocnosť a skľúčenosť čo najrýchlejšie prekročiť. Občas sa asi bojíme budúcnosti, ale iste sa viac na ňu tešíme. Kladieme si dostupné a primerané ciele, ktoré nás motivujú a posúvajú vpred. Jedinečné bude na tom to, ak sme sa o úspech pričinili vlastným duchom a vlastnou prácou a ešte ušľachtilejším a dojemnejším sa stane, ak sme sa oň podelili so slabšími. Solidarita je teda na mieste. Pomáhať sa má a dovolíme si tvrdiť, že musí. Priazeň a sympatia, ktorá vyvoláva spokojnosť v našich srdciach, je tak žiaduca a nekonečne liečivá. Tým pomáhame nielen druhým, lež i sebe. Blahodárne hrejivý pocit, ktorý sa v nás rozlieva po celom tele ako voňavý bylinkový čaj v mrazivej zime, robí náš život ľudskejším a osožnejším. A, napokon, to, že sme nezastali, ale šli ďalej, že sme sa nevzdali, ale vydržali, je pre nás určite výraznou satisfakciou. Odvážnym a vytrvalým šťastie praje. A potom je naklonené tým, ktorí toľko šťastia nemali a nemajú.

Želajme si preto v roku 2009 zdravie, lásku a spokojnosť. Nič vzácnejšie nejestvuje. Želajme si úsmev a detinskú radosť malých šarvancov i dospelých, ktorí neberú život príliš vážne. Neuspokojme sa s „diétnym“ stavom nášho bytia, pokúsme sa o život stále zmysluplný a vyvážený. Veď ten je predsa o najúprimnejšom cite, úcte, tolerancii a, samozrejme, tak veľmi potrebnej a povzbudzujúcej opore.

PhDr. Lenka Mandelíková

CTIBOROV DUB

Pri spoznávaní Moravy ma zaujal Ctiborov dub, nakoľko beckovský Stibor za zapísal do histórie aj týchto miest, pre nás možno nepoznanej, čo je škoda.

Dovolil som si osloviť vo veci tajomníka Mikroregiónu Buchlov.

Pán Bořek Žižlavský mi ochotne odpovedal: „Pri zasadaní rady obce Buchlovice som obdržal Váš dopis od tajomníka Mikroregionu Buchlov, v ktorom sa pýtate na Ctiborov dub, ktorý sa nachádza v Chřiboch nad obcou Střílky neďaleko zrúcaniny hradu. Tento prastarý svedok času pred 500 rokmi a možno i viac, nesie meno podľa Ctibora z Cimburka, majiteľa neďalekého hradu Cimburk, ktorý žil v polovici 14. storočia. Váš veľmož Stibor zo Stiboríc (inak tiež Stibor, vajda z Trenčína...) je známy i v našom kraji. Zásluhou cisára Žigmunda mal v dŕžave kráľovský hrad Buchlov v 20-tych rokoch 15. storočia. Stibor mal byť zárukou proti nájazdom moravských husitov, ktorí boli v opevnenom tábore na ostrove rieky Moravy neďaleko dnešných Nedakonic. Hovorí sa, že vraj husiti Buchlov dobýjali, ale neúspešne. Isté je, že vypálili neďaleký cisterciácky kláštor Velehrad a augustiánske prepošstvo na Hore sv. Klimenta v Chřibech. O samotnom Ctiborovom dube Vám prikladám článok, ktorý je prichystaný do pripravovaného druhého diela publikácie Chřiby, záhadné a mystické.“

Ďakujem pánovi Žižlavskému za objasnenie názvu Ctiborov dub.

Ľubomír Paulus

Számláló lap – Sčítací lístok

Dňa 31. decembra 1880 sa v Uhorsku robilo sčítanie obyvateľstva. V období bez super počítačov a tiež veľa ľudí nevedelo čítať ani písať. Sčítací lístok bol v dvoch farbách, muži mali inú ako ženy. Lístok mal dvojitý, maďarský aj slovenský názov, rozdelený bol do troch častí, a to číslo rubriky, otázka a odpoveď. Kto sa ho zúčastnil, zodpovedal na tieto otázky:

1. Čo je Vaše priezvisko a krstné meno?
2. Kedy ste sa narodili?
3. Kde ste sa narodili (v ktorej krajine, stolici a obci)?
4. Kam ste príslušný (do ktorej krajiny, stolice, obce)?
5. Ktoré je Vaše náboženstvo?
6. Ktorá je Vaša reč materinská (ktorú v Uhorsku bežnú reč hovoríte ešte)?
7. Jaký je Váš stav rodinný (zdali ste neženatý, ženatý, vdovec alebo zákonne rozvedený)?
8. Čo je Vaše hlavnie zamestnanie (či ste roľník, priemyselník, kupec, úradník, vojak, námorník alebo honvéd)?
9. V jakom pomeru zamestnania stojíte (či ste majiteľ pozemku, prenájomník, samostatný kupec alebo majster, pomocník, učeň, nádenník alebo sluha atď.)?
10. Viete-li písať – čítať?
11. Ste-li nemocný (od koľko dní, týždňov, mesiacov)?

Aj vtedy bolo „Naučenie“, ako sa majú sčítacie lístky vyplňovať dátumom:

1. Z každej dňa 31-vého decembra v roku 1880 živúcej osoby (mužských, ženských, deti a síce z obce alebo prespolných) má sa na mieste jej zdržovania osobitný sčítací lístok vyplniť.

2. Pre mužské osoby biele, pre ženské bledomodré lístky sú v úžitku.

3. Lístok vyplňuje hlava rodiny (domácnosti) alebo niektorý člen tejto. Jestli-by títo písať nevedeli, tak je povinný vyplňovať lístky majiteľ domu alebo jeho zástupca, jestli-by ani títo nevedeli písať, tak ich vyplní sčítací jednateľ.

4. Na otázku podaná odpoveď má byť napísaná čitateľne a, nakoľko je to možné, maďarsky do zodpovedajúcej rubriky „odpoveď“.

5. Priemeny (narodenia, smrť, odsťahovania sa) počas sčítania neberú sa do povahy, má sa podať len ten stav obyvateľstva, ktorý bol dňa 31. decembra 1880.

6. Jestli je patričná osoba, z ktorej je sčítací lístok vyplnený, slepá, hluchonemá, blbá alebo choromyseľná, má sa okolnosť táto na spodku sčítacieho lístku v rubrike „poznamenanie“ naznačiť.

Nariadenie LII zákonným článkom z roku 1880.

Ľubomír Paulus

Naše – vaše Beckovské noviny (ohlasy)

Beckovské noviny vstupujú do ďalšieho roka. Z roka na rok majú väčší počet čitateľov a prispievateľov. Veľa čitateľov Beckovských novín sú naši rodáci, ktorých životné osudy a povinnosti donútili žiť mimo Beckov. Beckovské noviny ich spájajú nielen s históriou obce, ale i s jej súčasným životom.

Jednou z tých, ktorí sa tešia na každé nové číslo Beckovských novín je pani Eliška Košíková z Martina. Ako píše, keď dostane Beckovské noviny, vždy sa vráti do nezabudnuteľných 60-tych rokov minulého storočia v Beckove.

Z milého dopisu pani Želky Tupej zo Žiliny citujem: ..."vďačná som vám za noviny, ktoré si s radosťou prečítam. Mám Beckov veľmi rada, spomínam si na pekné chvíle, ktoré som tam strávila."

Ďakovných uznaní na Beckovské noviny je veľa, čo, samozrejme, nás teší ale aj zaväzuje, aby mali stále čo najviac čitateľov, a tým sa stávali dobrou propagáciou Beckova.

Nám dobre známy odborník na históriu PhDr. Milan Šišmiš ďakuje za pravidelné zasielanie Beckovských novín. Hodnotí vysokú úroveň našich novín a ich obsahovú pestrosť. Všetkým menovaným ako i ďalším našim čitateľom a prispievateľom redakcia Beckovských novín ďakuje za ich milé riadky i priazeň.

Želáme im príjemné chvíle pri čítaní.

Za RR BN Ľ. Paulus

Komisia ochrany verejného poriadku, obchodu a služieb ďakuje

KOVP, obchodu a služieb pri OÚ v Beckove chce všetkým občanom obce, predavačom, personálu v reštauračných zariadeniach a zamestnancom ostatných predajní poďakovať za udržiavanie disciplíny a za ich veľké pochopenie pri predaji počas prechodu na novú menu EURO. Kolektív pošty tento prechod zabezpečil plynule a bez závad.

Takúto disciplínu treba udržať aj počas volieb, ktoré nás čakajú v tomto roku. ***Pavol Hladký***

Zamrznutá jama

V posledné dni roka 2008 nám v Beckove zamrzla Jama za Vadičovom. Na veľkú radosť detí a mnohých dospelých sa počas sviatočných dní, prázdnin a víkendov začalo korčuľovať, hrať hokej alebo pre tých, ktorí nemajú ešte korčule, aspoň šmýkať a kĺzať. Samozrejme, mnohí strácali rovnováhu, padali, narážali navzájom do seba, triafali sa pukom a hokejkami. Potom sa smiali alebo plakali. Následne znovu vstali a pokračovali v zábave. Večer doma každý zohreje skrehnuté ruky, nos, uši a líca. Rozmrazí a vysuší odev. Spočíta modriny, ošetrí odreniny a plánuje ďalšie športové popoludnie na zocelenie tela aj ducha. V sobotu 10. januára 2009 som napočítal v jednom momente 55 detí a dospelých, ktorí podľahli nadšeniu zo zimnej zábavy.

Na záver by som chcel upozorniť, že Jama nie je kompaktne zamrznutá po celej ploche. V severnej časti podzemným prúdom pritekajúca voda neumožňuje vytvorenie ľadu. Preto je na mieste náležitá opatrnosť a rozvaha. Rodičia by mali upozorniť svoje menšie deti, aby sa nepribližovali do tejto oblasti ani v čase celodenných mrazov. ***Ľubomír Čikel***

Príroda z podhradia IV. Zima

Žlnu na konári starej jablone nevidno. Tíšina. Zostalo ticho, a to hodnú chvíľu. Nie však dlho. Spod Lašida sa dohnal vietor – mrzutý a nemilý, mrazivý a nevľúdny. Až do kosti štípe. Prechádzajúc oborou hvízda si svoju zimnú pesničku. Každý jeho pohyb sviští a duní, rachotí. Neposedne a rýchle sa otáča okolo drevín.

Stromy nemajúce v tomto ročnom období svoj tradičný odev, nie sú však také bezbranné, akoby sa mohlo na prvý pohľad zdať. Aj keď sa do nich lašidský vietor oprie, bojovne a odvážne odolávajú. Doteraz ešte nepodľahli. A hoc vietor – neprajník je neústupčivý, nevzdávajú sa. Nevzdali sa. Dokedy? To nik netuší. No akiste ich neoblomnosť, nepoddajnosť je obdivuhodná, veď v beckovskej obore rastú desiatky rokov. Napokon, tieto stromy sú zvyknuté na oveľa horší nečas ako v súčasnosti. Ich mohutná rozmernosť a vôľa žiť je snáď bez konca. Silou a vôľou oplývajú i známi privandrovalci – nezbedníci, ktorí našli v obore útulné bývanie. Schovaná veveričia rodinka si hovie v dutine košatého orecha. Starostlivo nazbierané a uložené zásoby na dlhú zimu tak nezanedbala. Spokojne si užíva a vychutnáva svoje dobroty, ktoré by ani človek neodmietol. Oddávna mala obora kvalitné oriešky a lieskovce, šťavnaté ovocie i čistú vodu zo studničky. Temer zarážajúce je, koľké roky dokázala udržiavať a šíriť toľko dobroprajnosti vôkol seba. Prečo je to tak? Odpoveď: Človek. Dozaista jej pomáha. Neklčuje a neplieni tu, nepodlieha vidine štrngajúcich mincí a nesmierne vytrvalou dlhoročnou a každodennou prácou prispieva k stabilite krásy, napredovaniu úžitku a prospechu beckovskej obory. Za svoj kúzelný pôvab tak obora vďačí aj ľudskému tvorovi. A ten zvierací, ten je rád, že mu obora darovala príbytok.

Vločka za vločkou ... potichučky začal tancovať snehový dážď. Nedupal, neskákal do výšav, iba tak jemne prepletal nohami. Netrvalo dlho a zachcelo sa mu, veru, prestať. Mokrý sneh. Kvapky dažďa obklopili hrad a tiahli do kálnických vrchov. Pokropená, ale stále zamrznutá zem lemovaná pichľavými kríkmi a veľkým orechom sa postupne pripravovala na prvý drobný snežik. Tak sa i stalo. Hoci Perinbaba unavená natriasaním obrovskej periny plnej snehových vločiek nedokázala celé popoludnie sypať sneh, predsa však ešte trochu zatriasla. A v podvečer, keď oboru navštívila vžitá tma, padal na beckovské hory sneh. Jemný, ale zato hustý. Miestami prikryl i pompézne bralo a dokonale zakryl pôdu v obore. Staré lístie tak vyzeralo pod hradom ako jednoliata biela kôpka vreca múky. I obrovské krtince načerpali studenú, ľadovú vlahu. Srnkám tešiacim sa na tohtoročné plody obory sneh tiež neprekážal. Rozhrabávali mach a obhrýzali spadnuté ovocie. Snehové vločky sa na ich teplých hebkých kožúškoch rýchle roztápali. Ani vtáky neprestali poletúvať a štebotať. Sýkorky, drozdy, ba aj škorce a kominárik vyťahovali z nepotrebného prírodného odpadu semienka a zrniečka a ďakovali za výživný loj. Aj hrdý pán ďateľ vyšiel zo svojho domčeka a pridal sa k susedom. S noblesou, akú on vždy mal, opatrne vyďobával všelijaké dobroty. A obora? Tá pôsobí stále spokojne, upriamuje svoj bystrý pohľad na všetko živé.

Taká je beckovská obora so svojimi obyvateľmi. Ani v chladných dňoch nevyjde z rutiny zaužívaného kolobehu životného diania. S pokorou vyčkáva, trpezlivo čaká na príchod žiadanej voňavej jari. Zašlé časy znamenajú minulosť, na tú nadväzuje prítomnosť, a tá zase vchádza do budúcnosti. A budúcnosť? Tá? Aká bude? Nevedno. Možno si ju však spestriť pozitívnou mysľou. Stačí iba chcieť. Na chvíľu utiecť z chamtivého víru súčasnosti, vyjsť z pracovnej ulity stresu a začať dýchať. Dýchať zhlboka a pomaly a pozerať sa uprene pred seba. Vyzerá to, že sa zastavil čas a „drahocenné" minúty ubiehajú neúčelne vdiaľ. Je to klam. My sme sa konečne zastavili. Ostať nehybne stáť a sústredene prehĺtať každý vdych, vnímať čaro obory s najkrajším výhľadom na skvostnú ruinu a nemyslieť na nič. I taký je svet. Môže byť. Len sa naň čoraz viac zabúda. Dovoľme sebe zastať a prestaňme premýšľať nad ziskom zo sveta, lebo ten je vo finálnom dôsledku aj tak skutočne nepodstatný.

Vychádza mesiac. Má opäť službu. Žiari ako každú noc. Odnepamäti. Kúdol dymu padá na dedinu. Hmla sa pozvoľne rozprestrela po rozľahlých poliach a lúkach za hradom, len kamenistá cestička Bakoša svieti. Zlomky kamienkov, úlomky skália sa v tme blyštia a ohraničujú cestu i ukazujú správny smer. Všade je ticho. Tak ako vždy v túto hodinu.

PhDr. Lenka Mandelíková

Viete, že...

Najväčšou obytnou stavbou v Beckove bol kaštieľ rodiny Medňanských – po roku 1945 zničený a rozobratý.

V kúrii Dubnických – dnes múzeum – je kamenný renesančný krb s letopočtom 1648.

Kúria Révaiovcov, dom vedľa múzea, so štvorhrannou miestnosťou na poschodí, slúžila ako súdna sieň.

Ľubomír Paulus

Hodnotili sme prvý polrok v ZŠ

Hodnotenie školskej práce za I. polrok školského roka 2008 / 2009 očakávali žiaci rôzne, no asi najnetrpezlivejší boli naši najmenší – prváci. Zmenilo sa hodnotenie a klasifikácia žiakov, znova celkovo hodnotíme žiakov, ktorí prospeli s vyznamenaním, prospeli veľmi dobre, prospeli a neprospeli. To všetko v súlade s novým školským zákonom č. 245/ 2008 Z.z..

Teda, prváci, žiadne farebné listy s fotografiou či symbolické jedničky! Riadna slovná klasifikácia vyučovacích predmetov. Ešteže sú šikovní a hodnotenie bolo veľmi pekné. Do školy chodia radi, vymeškali najmenej vyučovacích hodín zo všetkých ročníkov.

Školský vzdelávací program je vypracovaný, a teda aj záväzný pre 5. ročník. Aj keď je v tomto ročníku 26 žiakov – 10 piatakov dochádza z Kálnice, prechod na 2. stupeň im nerobí väčšie ťažkosti, budujú si kolektív, zvykajú si na nový spôsob učenia. Učia sa nemecký jazyk od 3. ročníka a teraz, v 5. ročníku, im pribudol i anglický jazyk. Kto z nich sa chce dôkladne a systematicky učiť, naozaj sa má čo!

Najväčšie starosti pedagógom i rodičom robia najstarší žiaci. Ich výsledky sú celkovo slabé, len málokturí využívajú svoj dar, talent a vlohy. Venujú sa nepodstatným činnostiam, hľadajú výhovorky, často sa uchyľujú ku klamstvu. Mnohí prejavujú nezáujem o školskú prácu. Každý zo spomínanej skupiny má naviac, ako dokazuje svojimi výsledkami. Akoby už neplatil ten nepísaný zákon, že keď sme aj zaháľali, občas niečo vyviedli, no vždy prišiel čas uvedomenia si skutočnosti, že o rok – dva odídeme, teda treba začať seriózne pracovať. Aj vymeškaných vyučovacích hodín majú v priemere na jedného žiaka najviac. Ak prekročia hranicu, ktorú schválila pedagogická rada, budú sa musieť podrobiť komisionálnej skúške. No a v 9. ročníku sú žiaci, ktorí opakovali ročník a na polroku mali znova nedostatočné. Ak si prospech nezlepšia, teda neopravia si známky, nebudú sa môcť hlásiť na SOŠ podľa výberu, len na tie, kde nie je potrebné ukončenie 9. ročníka.

O úspechoch a aktivitách všeobecne píšu kolegyne v inom článku, ja chcem vyzdvihnúť tých žiakov, ktorí úspešne reprezentovali školu.

Pavol Strieženec – 6. ročník – Cena poslucháčov Slovenského rozhlasu Bratislava za úspešnú poviedku Keď svietia všetky hviezdy;

Natália Nožinová – 6. ročník – 1. miesto okresného kola dejepisnej olympiády; úspešná riešiteľka geografickej olympiády – okresné kolo;

Zuzana Mikulcová- 6. ročník – I. miesto v okresnom kole v bedmintone, účasť v krajskom kole;

Peter Gába - 5. ročník – úspešný riešiteľ matematickej olympiády – Okresné kolo.

Tí rodičia, ktorí prijali pozvanie a prišli do školy na Deň otvorených dverí – EURÓPA V BECKOVE, mali nielen príjemné zážitky z dopoludnia (články v BN) ale i z vynoveného príjemného prostredia – dolná chodba a vchodové priestory školy. Tie sú vymaľované, nainštalované je nové osvetlenie, víta nás nové logo školy. Za nápad, výber a nákup farieb a za časť realizácie môže p. uč. Mgr. Denisa Schindlerová. Skutočná realizácia bola v rukách nášho školníka p. Jaroslava Straku a pomohol i bývalý žiak, súčasný a dúfame i budúci rodič p. Ing. Peter Martiš.

V budúcom roku oslávime 50. výročie našej základnej školy. Pri úprave, maľovaní či samotnej príprave osláv budeme od Vás, milí rodičia a občania, potrebovať pomoc, podporu, radu... Dúfam, že sa budeme môcť na Vás obrátiť.

Mgr Anežka Ilavská
riaditeľka ZŠ s MŠ v Beckove

Základná škola hlási úspechy

Dejepisná olympiáda
Natália Nožinová (6. ročník) - 1. miesto v okresnom kole v kategórii „F“

Geografická olympiáda
Michaela Kolesíková (7. ročník) - úspešná riešiteľka okresného kola
Natália Nožinová (6. ročník) - úspešná riešiteľka okresného kola

Matematická olympiáda
Peter Gába (5. ročník) - úspešný riešiteľ okresného kola

Vianočný projekt Rádia Slovensko
Pavol Strieženec (6. ročník) - získal ocenenie poslucháčov za literárnu prácu Keď svietia všetky hviezdy.

Pripravila Mgr. Andrea Benianová

Vianočný projekt Rádia Slovensko

Rádio Slovensko vyhlásilo vánočný rozhlasový projekt, ktorý počas najkrajších sviatkov prepojil prázdninujúcich školákov, ich rodičov, starých rodičov, učiteľov, rozhlas a všetkých jeho poslucháčov. Projekt bol určený pre žiakov 2. stupňa ZŠ a stredoškolákov. Školy sa do projektu mohli zapojiť slohovými prácami žiakov na jednu zo zadaných tém, ako napríklad Môj rodinný sen, Moja najkrajšia tichá noc, Keď svietia všetky hviezdy...

Výber žánru bol na žiakoch samotných. Popri textovej forme mohla škola poslať v prílohe svoj príspevok aj ako zvukovú nahrávku. Vybrané príspevky boli publikované na internetovej stránke Slovenského rozhlasu. Do projektu bolo prihlásených približne 900 žiackych a študentských literárnych prác.

Zo všetkých žiackych prác vybrala odborná komisia zložená so zástupcov Slovenského rozhlasu, Ministerstva školstva a Metodicko-pedagogického centra tie príspevky, ktoré Rádio Slovensko odvysielalo v dňoch od 11.12. do 23.12.2008.

Do projektu sa zapojila aj naša škola. Odborná komisia si vybrala prácu nášho žiaka Pavla Strieženca. Jeho slohová práca bola odvysielaná dňa 23.12.2008 a získala cenu poslucháča. Tuto prinášame znenie celej práce.

Pavol Strieženec, Keď svietia všetky hviezdy

Sedím za oknom, ktoré je poznačené dychom pani Zimy. Za oknom je tisíce hviezd a ja viem, že takto neobyčajne svietia len pred Vianocami. Vtedy majú nádhernú žiaru akoby odznova prežívali narodenie malého Ježiška. Tieto dni sú veľmi krátke a noci dlhé a ja viem, že už idú Vianoce.

Príbeh, ktorý idem porozprávať sa stal pred dvoma rokmi. Dovtedy som totiž veril, že darčeky nosí Ježiško. Možno si pomyslíte, že to nie je normálne, ale ja som najmladší. Mám sestry, ktoré majú 30, 29, 25 rokov. A ony majú už deti, takže moje netere sú skoro mne roveň. A tak doma nikto ani nemukol, že darčeky nosia rodičia. A v škole som si tieto reči nevšímal.

Bol 24. december a mama od rána vysmážala kaprov, ktorých sme chytili s tatom. Ja som pomáhal sestre chystať na večeru stôl a bol som nedočkavý, kedy príde ten čas darčekov. Po obede sme išli na cintorín ozdobiť stromček tatovým rodičom a potom rýchlo domov. O piatej sa u nás začala večera. Všetko prebehlo tak ako malo. Modlitba, vinš, potom nám tato ponatieral oblátky s medom, pripili sme si (ja len vajcový koňak). Potom prišla na rad kapustová polievka a druhé zemiakový šalát s kaprom. Všetko som si z jedla odkladal, lebo bolo to treba odniesť do maštale zvieratám. Po rozkrojení jabĺčka som vedel, že sa ide povinšovať aj našim kozičkám a ovečkám do maštale. Každému zvieraťu sme dali aj oblátky, aby priletelo šťastie a aby nekrívali počas roka. Aj sme išli. Keďže do dvora máme obývačkové okná, neviem, čo mi to napadlo a ja som sa obzrel. A zbadal som to! Mama niesla darčeky do obývačky!

Začal som plakať. Slzy mi tiekli veľké ako hrachy. Nenávidel som celý svet, ten svet veľkých klamárskych „dospelákov“. Keď som vošiel do izby, tak mama hneď zbadala, že sa niečo stalo. Vždy idem prvý a rozdávam darčeky, teraz som nechcel. Ani svoj darček som nechcel. Ale mama mi potom vysvetlila, že Vianoce sú o inom ako o darčekoch. Sú hlavne o pokoji, šťastí, láske - bezhraničnej Láske.

Prišli sestry aj s deťmi a ja som videl za oknom vianočnú hviezdu, tú, ktorá svieti len v tento deň. Videl som, ako letí nad nami a vtedy som sa modlil, aby odovzdala Pánu Bohu odkaz, že Vianoce sú naozaj krásne, aj keď darčeky nosia a dávajú rodičia. Pochopil som, že pre mojich rodičov je najväčší darček, keď sme všetci spolu: moje sestry s manželmi, ich deti a ja - ich najdrahší dar, ktorí zase dostali oni.

A tak sedím pri okne a rozmýšľam, čím prekvapím tento rok svojich rodičov. Nebude to veľký darček, pretože mame a tatovi stačíme my - ich deti.

MS

ŠKOLA PODPORUJÚCA ZDRAVIE (ŠPZ) 2008/2009

Škola je živý organizmus. Plní predpísané výchovno-vzdelávacie úlohy, ale má aj svoje spoločenské poslanie. Zmenila sa doba a zmenili sa aj podmienky. Nezmenilo sa však poslanie učiteľa. To ostáva v dnešnej prítomnosti rovnaké - dať deťom všetko, čo je v našich silách, v zmysle zdravého životného štýlu a humánnejších vzťahov medzi žiakmi a učiteľmi .

Na základe vypracovania projektu, dominantou sa stáva dieťa a jeho zdravý vývin v príjemnom priateľskom a pokojnom ovzduší prekrásnych medziľudských vzťahov. Meniace sa spoločenské a ekonomické vzťahy v súčasnej spoločnosti dávajú šancu každému nájsť a hľadať pocit sebarealizácie.

V našej škole sa snažíme pomôcť žiakom pri hľadaní správnej cesty a ich sebarealizáciu vo vyučovaní aj mimo vyučovania. Zapojením sa do realizácie projektu ŠPZ majú žiaci rôzne možnosti uskutočňovať to, čo je im blízke a čo ich zaujíma.

Pestrá činnosť, ktorú žiakom pripravujeme v oblasti: telesného zdravia, pohybových aktivít, kultúrno - spoločenských podujatí, sa stáva neoddeliteľnou súčasťou vývoja ich osobnosti. Našou túžbou je nájsť tu správnu cestu do sŕdc našich žiakov. Dovolím si citovať:

„Mládež chce, aby ju menej učili a poučovali, ale viac podnecovali“ GOETHE

Na škole máme vytvorené krúžky, v ktorých si každý môže nájsť niečo pre seba. Bedminton (Ing Roman Kazda) , florbal (Mgr. M. Striežencová), volejbal, stolnotenisový krúžok napomáhajú žiakom budovať telesné zdravie.

V mnohých krúžkoch sú naši žiaci aj úspešní. Tradične je to volejbal, kde dosahujú naše žiačky priam vynikajúce výsledky. Nemenej zaostáva aj krúžok Plameň, kde sa naši žiaci v jesennej časti prebojovali na dve prvé miesta v kategórii mladší a starší žiaci. A samozrejme aj bedmintonový krúžok, kde naša žiačka postúpila až do krajského kola.

Na škole máme aj krúžky, kde si žiaci nerozvíjajú len telo, ale aj ducha. Je to krúžok literárny (Mgr. Blanka Jurišová)- pre 2.-5. ročník. Ich tvorba prešla až za hranice našej školy a stali sa už prispievateľmi do Beckovských novín.

Divadelný krúžok (Mgr. M. Striežencová) – tu už viackrát naši žiaci pocítili, čo to znamená „stáť na doskách, ktoré znamenajú svet“. Vystupovali aj na 800. výročí I.písomnej zmienky o obci Beckov. Ďalej divadelné predstavenie pre Jednotu dôchodcov v Beckove a ich hostí z Rajca. A vianočné vystúpenie v hospici a v Beckove.

A všetko toto nám archivuje náš publicistický krúžok (Mgr. Monika Miklánková), ktorý nielenže archivuje naše úspechy do časopisu Hlaváčik, ale nás aj perfektne pripravil na novú menu. Ich odborná prezentácia o novej mene zožala úspechy nielen v škole, ale aj v obci.

A svoje mozočky si žiaci namáhajú aj na anglickom jazyku (Mgr. Lucia Školníková) a informatike (Ing. Roman Kazda).

Humanizácia výchovno-vzdelávacieho procesu: významnú úlohu tu zohrávajú triedni učitelia, ktorí sa podieľajú na formovaní triednych kolektívov, uplatňovaním prosociálnej výchovy bez prejavov neúcty, agresivity a šikanovania. Vzťahy žiak-učiteľ uskutočňujú na vzájomnej dôvere. V oblasti zdravej výživy spolupracujeme s vedúcou školskej jedálne: 1. dodržiavanie pitného režimu, pestrá a kvalitná strava, 2. zaraďovanie šalátov, zeleninových príloh do jedálneho lístka. Žiaci získavajú vedomosti, skúsenosti a zručnosti prostredníctvom besied, rozhlasových relácií, násteniek. V oblasti spolupráce a vzťahov rodičov so školou – na jesennom rodičovskom združení sme rodičov oboznámili s cieľmi a úlohami projektu a vyzvali sme ich k spolupráci. V rámci ochutnávky racionálnej výživy sme rodičov pohostili na dni ,,Európa v Beckove“, kde sme pozvali nielen rodičov, ale aj širokú verejnosť. Spolu s našou školou cestovali po Európe aj žiaci s materskej školy a žiaci z Kálnice. Prišli aj rodičia, starí rodičia. Poobede sme usporiadali privítanie prvákov na škole, kde ich deviataci pasovali za prvákov. Potom nasledovala Tekvičková slávnosť spojená s karnevalom. Tu sa mnohé deti rozlúčili so svojimi rodičmi a škola sa premenila na nocľaháreň. 37 detí prespalo v škole.

Tvorba a ochrana životného prostredia 1. svojpomocne maľujeme triedy, upravujeme starý nábytok a snažíme sa kvetinovou výzdobou zútulniť interiér tiedy, 2. aranžovaním rastlín podporujeme tvorivosť žiakov a skrášľujeme prostredie. Výzdobu školy chytila do rúk pani učiteľka Mgr. Denisa Schindlerová – naša výtvarníčka. Škola sa premenila na rozprávku, najmä pred Vianocami. Všetko dýchalo tajomnou krásou a čarom, ktoré sa dostávalo pomaly do nás. Kultúrno-spoločenské aktivity:

Zájazd na Červený Kameň spojený s návštevou SND v BA. Tento výlet dostali žiaci za odmenu, pretože cez letné prázdniny trpezlivo nacvičovali program na 800.výročie I. písomnej zmienky o obci Beckov. Mali sme možnosť spoznať novú budovu SND, a to pomocou odborného výkladu p. Izabely Pažítkovej, ktorá má na starosti úsek pre styk s verejnosťou v SND. Tento deň plný zážitkov sme zakončili na verejnej generálke baletu Ivan Hrozný, ktorý sa žiakom veľmi páčil (p. riaditeľka A. Ilavská, E. Úradníčková, M.Miklánková, M.Striežencová). Zorganizovalo sa divadelné predstavenie pre žiakov, rodičov a priateľov školy, a to v októberi. Tento raz sme išli na činoherné predstavenie "Čertice" (M. Miklánková).

V mesiaci november sme boli na rockovej opere Matúš Čák Trenčiansky v Piešťanoch (M. Miklánková).

Prvý stupeň sa zúčastnil otvorenej hodiny v galérii v Trenčíne. Tu spoznávali náš región a zvyky nášho ľudu. Mali tam tvorivé dielne, kde si vyrábali rôzne úžitkové predmety.

Tradične sa naša škola zúčastňuje vianočných trhov v Beckove. Bolo tomu aj tento rok, keď v školskom stánku mohli ochutnať vianočné špeciality všetci návštevníci. O hladné žalúdky pre čakajúcich Mikuláša sa postarali žiaci 6. a 9.ročníka pod vedením triednych učiteliek (M. Miklánková, M. Striežencová). Naše školské deti privítali sv. Mikuláša, čerta a anjela už 5.decembra. V maskách prestrojení žiaci 9. a 8.ročníka nosili balíčky sladkostí po triedach. 5. decembra na pozvanie p. M. Bubeníkovej sa naši žiaci zišli s dôchodcami z Beckova, aby si vypočuli ich slávenie Vianoc. Malí druháci a tretiaci sa podujali zachovávať tradície, a tak koledovali nielen nám v škole, ale aj v obci. Prešli sa až na Ocú, kde ich prichýlil pán starosta a poďakoval im za ich krásnu myšlienku zachovať zvyky a tradície nášho ľudu (B. Jurišová, D. Schindlerová).

Našu školu navštívil v januári spievajúci Viktor a Jack Jangl - chovateľ hadov, korytnačiek a krokodílov, ktorý si priniesol so sebou už menované zvieratká a pripravil deťom odbornú prezentáciu. Návšteva filmového predstavenia v mesiaci január v Novom Meste nad Váhom – MADAGASKAR 2 – žiaci 6.,7.,9. ročníka spolu so svojimi triednymi učiteľmi (M. Miklánková, R. Kazda, M. Striežencová).

Iné akcie: 1. Návšteva miestnej knižnice p.uč. Macová a jej prváci. 2. Návšteva múzea v Trenčíne- prvý stupeň. 3. Aj sme si zaplávali – ale len v bazéne Strednej priemyselnej školy v Novom meste nad Váhom. 4. Návšteva prírodného skanzenu v Beckove, kde nás p M. Bubeníková svojím odborným a pútavým výkladom, preniesla o pár storočí do minulosti. Mohli sme spoznať nielen osídľovanie našej obce, ale aj Turkov, našich hradných pánov v životnej veľkosti, pochovávanie mŕtvych. 5. Tento rok sme sa aj korčuľovali na klzisku v Novom Meste nad Váhom - 6. a 7.trieda (Mgr. M. Miklánková, Ing. R.Kazda).

Mgr. Martina Striežencová
koordinátorka ŠPZ

Naše zdravie

Človek o sebe nikdy nevie dosť. Starší človek rád pozná prostredie, v ktorom žije, ale rád spoznáva aj tajomstvo zdravia. Aby sme si vedeli zdravie chrániť, upevňovať, musíme spoznať ako na to. ZO JDS v Beckove požiadal o pomoc pani MUDr. Mariannu Hauptvoglovú, reumatologičku.

V pondelok 9. februára 2009 o 14.30 hod. sa zišlo 38 pozorných poslucháčov. Pútavým slovom nás voviedla do tajov nášho tela. Poradila, ako viesť zdravý spôsob života, ako telo chrániť v kritickom období nášho života. Osvojiť si čo najviac poznatkov o svojom tele a jeho činnosti znamená získať kľúč ku zdraviu. Pani doktorka odpovedala na otázky prítomných, ochotne poradila. Ďakujeme jej.

Margita Bubeníková

ŽIVOT ZO JEDNOTY DÔCHODCOV

Sme starší o jeden rok. Mnohým dôchodcom pribudli rôzne choroby, starosti, ale aj radosti. Starší človek má nezlomnú vôľu pasovať sa so svojím osudom.

V uplynulom roku si stretnutiami v klube dôchodcov krátilo dlhý osamelý čas cez dvadsať členov ZO. Dňa 20. januára 2008 sa v klube pri parku uskutočnila beseda so starostom obce pánom Karolom Pavlovičom a sociálnou pracovníčkou pani Mgr. Danou Badžgoňovou. Témou besedy boli dane a poplatky, vrty na ťažbu uránu, činnosť pracovníkov obecnej prevádz-

ky, ako pomôcť prestárlym občanom.

Dňa 18. februára 2008 bola beseda so ženskou lekárkou MUDr. Irenou Kouřilovou.

Dňa 10. apríla 2008 sa uskutočnila výročná schôdza ZO JDS v Beckove.

Dňa 28. mája 2008 sa 50 členov ZO zúčastnilo výletu na trase Beckov – Zvolenský zámok – kúpele Sliač – Banská Bystrica. Bol to tematický zájazd, spoznávanie histórie stredného Slovenska. Za desať rokov trvania ZO JDS sa prešlo kus Slovenska.

V dňoch 16.-17. augusta 2008 sa konali oslavy 800. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci. ZO JDS bola ocenená za rozvoj spolkovej činnosti Pamätným listom. Toto ocenenie prevzala za ZO pani Eva Pavlíková. Pamätný list je zarámovaný a zavesený v klube pri parku.

Dňa 21. októbra 2008 v mesiaci úcty k starším poriadal starosta obce posedenie pre dôchodcov v kultúrnom dome. Tohto stretnutia sa zúčastnili i členovia ZO JDS.

Dňa 10. novembra 2008 o zavedení eura oboznámila dôchodcov pracovníčka vzdelávacej agentúry Meridián.

Začiatkom novembra starosta obce informoval dôchodcov o príčinách zvýšenia poplatkov za vývoz domového odpadu. V utorok, 18. novembra 2008 za krásneho slnečného dňa 38 členov ZO vyhrabalo park a 8 členov pracovalo v parčíku pri Barine.

Dňa 15. decembra 2008 s blížiacimi sa vianočnými sviatkami, v čase očakávania narodenia svätého dieťaťa, zažili kúzlo Vianoc i dôchodcovia v klube. Aké Vianoce, sviatky darovania, prežívali starší, porozprávali deťom zo základnej školy. Stretli sa pri vianočnom stromčeku ozdobenom jabĺčkami, orieškami, aké bývali v čase, keď dôchodcovia boli deťmi. Deti boli zvedavé na zvyky, darčeky kedysi, rozprávali, ako slávia štedrú večeru teraz a čo čakajú pod stromčekom. Toto popoludnie rozohrialo srdcia členiek ZO.

ZO JDS v Beckove má 124 členov. Za desať rokov jej činnosti odišlo na večný odpočinok 31 členov. V roku 2008 zomreli dvaja členovia vo veku 65 rokov: pán Peter Koreň a pán Vladimír Čikel. Česť ich pamiatke!

Dňa 27. januára 2009 sa uskutočnila výročná schôdza. V kultúrnom dome sa o 14. hodine zišlo skoro 90 dôchodcov, členov ZO JDS. Za prítomnosti hostí z OOJDS v Novom Meste nad Váhom a starostu obce. V dobre vyhriatej sále si vypočuli správu o činnosti v roku 2008, príhovor pani Mircovej z OO JDS a starostu obce. Tri žiačky zo ZŠ príjemne prekvapili básňou, prózou a vlastnou poéziou o starej mame, tvorbou žiačky Kolesíkovej.

Postupne do jarných mesiacov bude doplnený výbor ZO JDS, čo iste prispeje organizácii k aktívnej činnosti.

O hospodárení informoval PhDr. Graca. Prítomní boli oboznámení s plánom činnosti na rok 2009. Na záver si dôchodcovia, ktorí prežívajú jeseň života, posedeli pri skromnom pohostení.

Ďakujem v mene všetkých – deťom zo základnej školy, pani učiteľke M. Striežencovej, pánovi starostovi, úprimné poďakovanie patrí zamestnancom Ocú, sú to panie N. Straková, M. Hurtíková, A. Benková, Mgr. D. Badžgoňová, I. Martišová, J.Ježovicová, ktoré vo voľnom čase s príjemným úsmevom všetkých obslúžili. O dovoz tých najstarších sa zaslúžil pán P. Čaňo.

Sme starší o jeden deň, o deň, ktorý možno v nás zanechal peknú spomienku. Prajem nám všetkým, ktorí prežívame život dôchodcov tu v Beckove, len pekné dni prežité v kruhu blízkych.

Margita Bubeníková

Fašiangy

Čas nám akosi rýchlejšie ubieha. Mnohé staré zvyky okolo vyhánania zimy a obdobia fašiangov prinášajú do nášho života určité uvoľnenie.

Človek je tvor spoločenský, rád sa zasmeje, niekedy aj nad sebou. V pondelok, 16. februára 2009 sa zišli dve desiatky členov ZO Jednoty dôchodcov v klube pri parku. (Prečo tak málo? Buď nevieme čítať alebo sa bojíme chrípky.) Spolu sme posedeli a pospomínali a prežili pár pekných chvíľ. V tejto dobe veľkého náhlenia nám unikajú rôzne skutočnosti a zážitky – chvíle stretnutí sa už nikdy nezopakujú. Dúfame že nabudúce sa nás stretne viac.

Margita Bubeníková

Fašiangový sprievod po dedine

Fašiangy na dedinách sa kedysi niesli v znamení zábavy a hojnosti. V tomto období sa robili tradičné fánky a šišky. V tomto čase bývali ešte zabíjačky, jedla sa kapustnica, slanina, klobásy. Po dedine chodil fašiangový sprievod s hudbou, spevom a maskami. Ako odmenu dostávali vajcia, slaninu, pálené a pod. Večer bola zábava. Organizovali ju tradične hasiči, poľovníci a iné zložky v dedine. I keď môžeme ešte vidieť v niektorých dedinách na okolí zachovávanie týchto tradícií a zvykov. Medzi ne patria aj Kálnica a Selec. Tak ako po minulé roky, bude veselo aj tento.

Ľubomír Paulus

Vianoce – stretnutie generácií

Ako každý rok, tak i ten minulý sme stáli pred sviatkom, ktorý dáva do varu pocity, ale aj pokladne v obchodoch. Keď klesá večer večerov na zem, chceli sme zažiť niečo z jeho kúzla. Vianoce sú sviatkom darovania.

Aké boli Vianoce seniorov, keď boli deťmi, si členky ZO JDS spomínali za prítomnosti detí zo Školského klubu pri ZŠ v Beckove. Za doprovodu p. učiteľky Úradníčkovej a Mgr. Miklánkovej sa deťúrence usadili za stoly v klube pri parku. Keď videli ozdobený vianočný stromček, taký, ako zdobili deti pred 60-timi rokmi, ich oči svietili ako plamienky. Počúvali, aké zvyky boli kedysi, rozprávali, ako večerajú teraz oni a čo čakajú pod stromčekom. Dozvedeli sa, aké hračky a darčeky dostávali babky. Ako vyzerali hračky kedysi. Zarecitovali a zaspievali babkám a babky deťom.

Malé, mladučké srdiečka spolu so zostarnutými srdcami prežili peknú hodinku, kúzlo detí pohladilo všetkých prítomných. Popoludnie 15. decembra 2008 sa vydarilo.

M. Bubeníková

Drahí starí rodičia

Vy, dušou mladí,
starí telom,
malo by vás strážiť viac anjelov.
Ste tu s nami mnohé roky,
vždy ste pri nás stáli
a prežili ste s nami aj prvé kroky.
Vždy ste nám dávali nádej,
vždy ste nám pomáhali
a keď sme vás potrebovali,
len nám ste sa venovali.
Vy, s láskavým srdcom naveky,
snáď poznáte všetku zver, lesy aj potoky.
Vám vrúcna vďaka
a kytička ruží,
nie je tu ani jeden z vás,
ktorý by si to nezaslúžil.
Aj dieťa zvráskavené líce starkej
pobozkať túži.
Vy ste všetci priezračnou hladinou,
na konci našich nepriehľadných snov.
Keď sme ešte boli malí,
rozprávky ste nám rozprávali
a my sme pri nich vždy usínali.
Váš život vždy nebol
prechádzkou ružovou záhradou.
Úsmev na tvári,
no na srdci obrovské rany,
s ktorými ste si vždy poradili sami.
Váš úsmev nás teší
aj keď vonku prší.
Ste naše hviezdy,
ktoré zhasnúť nikdy nemusia,
ste naše hviezdy,
ktoré každé zlo zadusia.
Spolu tvoríte celé nebo,
na vašu láskavosť
každý hľadí nemo.
Ďakujem za všetky moje splnené sny,
ďakujem aj za to,
že ma vždy vytiahnete z tmy.
Veď krásne je žiť,
keď s vami sa smiať smiem,
aj ja chcem byť taký dobrý človek,
keď raz vyrastiem.

Michaela Kolesíková

Kaplnka Panny Márie Lourdskej a Ladislav Medňanský

V roku 1848 bola postavená kaplnka Panny Márie Lourdskej na počesť baróna Ladislava Medňanského, ktorého popravili za účasť v povstaní. No v roku 2007 bola silnou víchricou a pádom lipy zničená. Nachádzala sa na začiatku Beckova. Stavba by sa mala obnoviť v roku 2010 podľa projektu Martina Petreka. Jej pôvod je súčasťou histórie Beckova a viaže sa k rodine Medňanských.

Ladislav Medňanský sa narodil 26.6.1819 v Beckove. Jeho rodičia boli barón Jozef Medňanský a Francúzska Eleonóra Richert de Vlár z Colmera. Barón Ladislav po celý svoj život získaval každého svojou inteligenciou, krásou a dobrým vychovaním. Bol vzdelaný a oddaný Uhorsku. Od roku 1848 bránil pevnosť v Bratislave. No v roku 1849 ho zobrali ako zajatca a 1. júna 1849 o pol tretej ráno ho obesili na Somálskom vŕšku pri Bratislave. Jeho telesné pozostatky boli neskôr prenesené naspäť do Beckova.

Dana Bubeníková

O Vianociach

Dňa 15.12.08 navštívili žiaci našej ZŠ Klub dôchodcov. Dôchodcovia nám rozprávali o Vianociach, ako vyzeral stromček, či aké boli zvyky kedysi. Napríklad stromček býval vždy len živý. Neboli na ňom ozdoby ako dnes, ale jabĺčka, cukrová repa nakrájaná na kolieska, alebo orechy zabalené v staniole. Salónky sa nekupovali, ale niekedy ich ľudia robili tak, že do staniolu zabalili kockový cukor. Zaujímavosťou je, že stromček nebol veľký a visel na strope izby, aby ľuďom neprekážal. Pod stromček nedostávali deti nové a drahé veci ako dnes napr.: mobil, spoločenskú hru, počítač atď. , ale najväčšou vzácnosťou bola knižka, vyrezaný koník či handrová bábika. Keď chcel otec zdržať deti pred rozbalením darčekov, tak rozrezal jabĺčko na polovicu a pozrel, koľko je tam jadierok. Takto zistil či sa bude v budúcom roku rodine dariť. Ak bolo jablko pekné, tak niektoré jadierka sa zasadili do záhradky. Večera na štedrovečernom stole bola ako dnes: oblátky s medom, kapustnica, kapor so zemiakovým šalátom a niektoré staré mamy piekli aj tzv. „pupáky“ s makom. Potom otec urobil s medom na čelá deťom krížik, aby boli pekné a sladké ako med po celý rok. Keďže ľudia nemali televízory, tak sa po večeroch rozprávali o tom, čo starší zažili, čítali knihy, spievali piesne alebo hrali karty. Najobľúbenejšou kartovou hrou bol čierny Peter. Deti, ktoré mali rodinu v zahraničí, dajme tomu v Amerike, dostali nejakého plyšáka alebo stavebnice značky MERCUR - vtedy to bol „hit roka“. Na štedrý večer mali Vianoce aj zvieratá. Dostali oblátky s medom a vňaťou. Ak mal niekto napríklad dvesto oviec, mal čo robiť, aby ani na jednu nezabudol.

Na konci rozprávania družinári potešili naše staré mamy vianočnými koledami a piesňami. Posedenie sa nám veľmi páčilo, spolu sme si pripomenuli, že nie je dôležité to, čo si nájdeme pod vianočným stromčekom. Hlavne, že sviatky môžeme prežiť v kruhu rodiny a ľudí, ktorých máme radi.

David Košťál, 7. trieda

Hasiči hodnotili rok 2008

Dňa 31. januára 2009 sa uskutočnila výročná schôdza DHZ v Beckove. Schôdzu otvoril predseda DHZ v Beckove Miloš Jaroščiak, ktorý zároveň aj privítal delegáta OV PO v Novom Meste nad Váhom p. Nedbala a hostí z SDZ Slavkov a pána poslanca E. Benka. Po prečítaní hodnotiacej správy o činnosti za rok 2008 a správy o hospodárení (prečítala hospodárka p. Marta Striežencová) nasledovalo povýšenie členov DHZ v Beckove. Do hasičských hodností boli povýšení títo ľudia: Ľuboš Hanic, Soňa Jaroščiaková, Martina Majzlová, Martina Gábová, Ľuboslava Hajdúšková, Daniel Poláček, Mgr. Daniela Ondrčková, Alena Švecová, Mgr. Martina Striežencová. Zbormajsterské hodnosti získali: Radoslav Šprincl, Marta Striežencová, Emília Mahríková, Marek Šutovský, Jozef Mahrík, Ing. Norbert Ondrčka. Taktiež bola odovzdaná medaila za vernosť 10 rokov p. Radoslavovi Šprinclovi.

Najväčšiu radosť máme v zbore z krúžku Plameň - mladí hasiči, ktorý vedie v ZŠ Mgr. Martina Striežencová. Splnil sa nám dlhoročný sen. Mladí hasiči nastúpili na cestu, ktorá je doposiaľ ovenčená úspechmi. V hodnotiacom roku 2008 na jarnej súťaži Plameň skončili druhí, kde im prvé miesto uniklo iba o vlások. V jesennej časti však nenechali nikoho na pochybách a skončili ako absolútni víťazi. Aj v kategórii mladší, aj v kategórii starší žiaci. Na výročnej schôdzi im za toto umiestnenie boli odovzdané medaily. O slovo v diskusii požiadal p. E. Benko za obec, p. Nedbal za OV DPO Nové Mesto nad Váhom. Ako najzávažnejšie sa v našom zbore javí nedostatok miesta v hasičskej zbrojnici, kde je technika natlačená v jednej garáži, v ktorej navyše tečie strecha. Ďalším problémom, o ktorom sa diskutovalo, je slabé povedomie občanov, ktorí hasičov vnímajú ako zanietených dráčikov, ktorí sa na hasičov iba hrajú. To sa potom odzrkadľuje aj na sponzorskej podpore hasičského zboru. Oslovili sme niekoľkých podnikateľov o finančnú pomoc, ale nebolo nám vyhovené, nakoľko sme chápaní ako súčasť obce. Ak podnikateľ urobí niečo pre obec, myslí si, že to urobil aj pre hasičov. Žiaľ, nie je tomu celkom tak. Obec nie je schopná zo svojho rozpočtu poskytnúť DHZ také prostriedky, ktoré by umožnili vykonať, napr. kompletnú generálku prenosného čerpadla, ktoré sa používa pri súťažiach v hasičskom športe a je vo väčšine základom úspechu. Pre názornosť – v Hrádku sponzori z radov podnikateľov prispeli na generálku prenosného čerpadla sumou 200.000 Sk. A Hrádok dosahuje najlepšie výsledky v okolí. My sme skončili v okresnej súťaži 14 z 35 mužstiev, čo je najlepšie umiestnenie za posledných 15 rokov. A to je pre nás výsledok taký, ako keby Beckov vyhral nad Realom Madrid. Lebo my musíme vyhrávať sami nad sebou v podmienkach, ktoré máme.

Miloš Jaroščiak
predseda DHZ Beckov

Poľovníctvo a kultúra

Každý národ obhospodaruje svoju krajinu, či už lesnícky, poľnohospodársky alebo vodohospodársky, a každé z týchto odvetví hospodárenia je úzko späté s poľovníckym obhospodarovaním. Dá sa teda povedať, že niet hospodárenia bez poľovníctva. Poľovníctvo je však úzko spojené so spoločenským životom a s kultúrou, pretože nie je ako také, obmedzené iba na lov, ale má svoje miesto aj v kultúre každého

národa, pretože predstavuje spätie človeka s okolitou prírodou, v ktorej nachádzal nielen potravu a suroviny dennej potreby, ale aj inšpiráciu v ľudovej tvorbe a umení. Ako napr. v hudbe, rezbárstve, obliekaní, maľbách, architektúre a pod. A tak ako poľovníctvo nesie charakteristické znaky kultúry príslušného národa, tak jeho kultúra obsahuje prvky poľovníctva. Dá sa povedať, že niet kultúry bez poľovníctva a niet poľovníctva bez kultúry. Ako príklad by sme mohli použiť Slovensko, ktoré prezident CIC Dieter Shramm, označil ako skanzen poľovníctva v Európe. Poľovníci u nás sa aktívne zapájajú v mnohých smeroch do spoločenského života rôznymi aktivitami, akciami a oslavami, z ktorých sú snáď najznámejšie dni sv. Huberta vo sv. Antone, akciami športového charakteru, ako sú strelecké preteky, súťaže v napodobovaní hlasov zveri, ktoré prerástli v medzinárodné a svetové šampionáty. Súťaže v tvorbe dokumentárnych filmov, lesničiarstve, v umeleckej tvorbe a podobne. Prispievame do kynológie šľachtením poľovníckych plemien psov, z ktorých sú najznámejšie slovenský kopov a slovenský hrubosrstý stavač, ktorého priekopníkom bol náš krajan Koloman Slimák z Nového Mesta nad Váhom. Poľovníctvo na Slovensku má tradície, ktoré čerpajú z bohatej histórie našich predkov. No i v súčasnosti, v modernej dobe, poľovníctvo nezaostáva a vyvíja sa. Pravda, často krát je to spojené s komerciou, ktorá k tejto forme spoločnosti patrí, ale na šťastie nie je obmedzené iba na ňu, vďaka obetavým jedincom z radov poľovníkov, ktorí sa venujú práve tým odvetviam, ktoré sú komerčne nezaujímavé, ako napr. mládeži, kynológii, sokoliarstvu a podobne. Kultúra poľovníctva sa vyvíja. Poľovníci dnes majú vlastné TV programy a kanály, časopisy a odbornú literatúru, kde môžu prezentovať svoje poznatky z lovu, chovu a ochrany zveri. Dokonca vlastnú módu obliekania, ktorá u nás nesie tradičné prvky a charakteristické znaky ľudového obliekania a folklóru. Ako vidieť, je to celá rada aktivít, ktoré robia poľovníctvo kultúrnym a kultúru bohatšiu o poľovníctvo. Mali by sme si ho chrániť a prispievať k jeho spoločenskému kreditu.

Je smutné pozorovať, ako v poslednej dobe, a to dokonca vo vyspelých krajinách západnej Európy, postupne mizne poľovníctvo i so svojimi tradíciami, vplyvom urbanizácie, ničenia životného prostredia a extrémnych skupín tzv. ochrancov prírody. Možno si poviete, že na Slovensku to zatiaľ nehrozí... Slovák má predsa len bližšie k prírode a chápe postavenie a miesto človeka v nej. A však záleží v prvom rade na celej spoločnosti, či podľahne trendom zo zahraničia, alebo sa dá cestou rozumu a zúročí poznatky z dlhoročnej praxe a výskumu, a postaví človeka do úlohy ochrancu, zveľaďovateľa a hospodára.

Slovensko je druhou najlesnatejšou krajinou v Európe. Svojou polohou a rozmanitosťou flóry mu právom patrí názov "Pľúca Európy" a čo sa týka fauny, svojou početnosťou, rozšírením a druhovým zastúpením poľovnej a ostatnej zveri, je jej klenotom. A to sa podarilo vytvoriť a zachovať aj vďaka poľovníctvu, ktoré je klenotom našej kultúry.

Ján Tekula

Nový predseda Urbariátu Lašid a Cenzuárskeho spolku

Čitateľom predstavujeme nového predsedu Urbariátu Lašid a Cenzuárskeho spolku Ing. Jána Pavloviča, ktorý sa ujal funkcie od 1. decembra 2008. S dôverou sa môžete vo veciach týchto subjektov na neho obrátiť.

Pavol Hladký

Hodnotiaca schôdza PZ Hurban

Dňa 22. februára 2009 sa konala hodnotiaca schôdza PZ Hurban Beckov, na ktorej sa zúčastnil zástupca RgO SPZ Trenčín pán Ing. Stanislav Hladký, ktorý pozdravil jednanie schôdze v mene RgO Trenčín a v mene svojom, ktorý kladne hodnotil prácu výboru ako aj členskej základne združenia. Činnosť združenia vyhodnotil poľovnícky hospodár p.Pavol Hladký, finančnú hospodár p. Pavol Jarábek, organizačné veci predniesol tajomník p. Ing. Ján Pavlovič. Kontrolór p. Ing. V. Maslo mal len zanedbateľné pripomienky, ktoré sa dajú ihneď odstrániť. Odstrel zveri bol nasledovný: 64 kusov raticovej zveri, 58 kusov škodnej zveri a 10 kusov kormorána veľkého. Činnosť PZ Hurban je na vysokej úrovni a taktiež je dobrá spolupráca so všetkými zložkami obce a aj so samotnými občanmi, ktorí sú v hojnej miere vlastníkmi poľovníckych pozemkov.

Mnohí sa ma pýtate na definíciu poľovníctva a či sú nejaké rozdiely. Nemyslím si, že sú rozdiely a definícia je jasná pre ľudstvo a je len jedna. „Poľovníctvo je produktom poľnohospodárskej a lesníckej výroby, do ktorého sa započítavajú aj umelé chovy (bažantnice a pod.), ktoré produkty využíva ľudstvo pre svoje potreby a zveľaďuje ho pre ďalšie pokolenia".

Výbor PZ ako aj členovia PZ Hurban Beckov sa tešia na dobrú spoluprácu v roku 2009.

Pavol Hladký, poľovnícky hospodár

Foto: Miloš Gúčik

z nášho revíru

Dňa 16.12.2008 ulovil v našom poľovnom revíri hosť Stanislav HLADKÝ jeleňa, zaujímavého na naše pomery svojou nízkou telesnou hmotnosťou. Jeleň vážil vyvrhnutý bez hlavy 36 kg, pričom nevykazoval znaky vychudnutia, choroby alebo zranenia. Takýto hmotnostne nízky úlovok zdravého jedinca možno označiť za vzácnosť. ***Pavol Hladký***

Na fotografii šťastný lovec Stanislav Hladký

Na fotografii je najúspešnejší strelec z poľovačky zo dňa 26.12.2008 predseda PZ HURBAN BECKOV Miroslav Uherčík s medailovým diviakom.

Úspešná polovačka

Domovy pre seniorov – prečo áno

Každoročne dochádza k mnohým podstatným zmenám v živote nás jednotlivcov ako aj v živote spoločnosti, v ktorej žijeme. Niektoré zmeny sú ovplyvnené predovšetkým našim vekom, zdravotným stavom, spoločenskou situáciou a rodinným zázemím. Podstatné zmeny prichádzajú v živote každého človeka s odchodom do dôchodku. Nejde ani tak o vyradenie sa z pracovného procesu, ale skôr o možnosti, ktoré človek v seniorskom veku má a ktoré si môže vlastným úsilím a prispením ostatnej rodiny, obce, mesta ešte vytvárať. Aktivita je nevyhnutná pre zachovanie dobrého duševného a telesného zdravia. Seniori si ju zabezpečujú v rámci bližšej či širšej rodiny – varujú vnúčatá, pracujú v záhradke, chodia na výlety, sú aktívni členovia jednoty dôchodcov ... Je toho veľa, čo sa dá robiť – ak sa dá robiť. Pretože, žiaľ, vyšší vek často krát prináša aj zdravotné problémy, a tie bývajú hlavnou príčinou postupnej izolácie predtým aktívneho človeka. Uzatvára sa vo vlastnom domove, pretože je na to množstvo dôvodov: zle počuje či vidí, má problémy s prijímaním potravy či s jej vylučovaním, nemôže dobre alebo vôbec chodiť, používanie invalidného vozíka je pre neho z mnohých dôvodov nevyhovujúce … Rozširovanie zdravotných komplikácií vedie k uzatváraniu sa do seba, do svojho malého sveta, vymedzeného stenami bytu a prítomnosťou blízkych ľudí, ako sú manželský partner či deti, ktorí sa dokážu postarať o základné životné potreby, ale nedokážu už zabezpečiť kontakt s rovesníkmi, so spoločenským prostredím tak, ako bol senior zvyknutý. Uzatvára sa nielen chorý, ale aj jeho partner. Človeku zostáva televízny program, časopisy, knihy a ak má šťastie, prichádzajú k nemu priatelia na kus reči.

Často krát rodina, predovšetkým keď je všetka starostlivosť na pleciach jediného príbuzného, nemôže zabezpečiť pomoc nie preto, že by nechcela, ale jednoducho to nejde: najčastejšie nemajú vhodné bytové podmienky alebo nemôžu z rozličných príčin zanechať zamestnanie, prípadne zlý zdravotný stav. Sú aj zlé rodinné vzťahy. Vtedy je veľkou pomocou pre všetkých umiestnenie v zariadení sociálnych služieb, v domove pre seniorov, v penziónoch. Ak sa zdravotný stav podstatne zhorší, je treba poskytovať odbornú zdravotnícku starostlivosť popri ďalšej opatere, čo sú úkony náročné a nie zvládnuteľné pre každého, vtedy prichádza na pomoc zariadenie, ktorého úlohou je zmiernenie posledných bolestných dní v tomto živote, hospic, zariadenie pre umierajúcich.

Tých, ktorí sú odkázaní na pomoc iných, bolí však niečo iné: starostlivosť zo strany blízkych. V každej rodine je to iné a príčiny sú rôzne. Rodičia nechcú alebo sa boja mať požiadavky na svoje deti, pretože vedia, či nahovárajú si, že doba je zlá (bola vždy, alebo vari nie?), a deti sa musia venovať svojej práci a rodine, nie však rodičom. Dokonca aj zákony sú formulované tak, že deti prestávajú mať povinnosť postarať sa o svojich rodičov. Kedysi to bolo nemysliteľné. V jednom dome žilo viac rodín s deťmi, viac generácií, všetci sa starali o seba navzájom. Dnes sú v móde domácnosti single, všetci sú veľmi samostatní, pracovne vyťažení, nemajú čas venovať sa starým a chorým rodičom. Sú naučení byť sebeckí (ale nazýva sa to vznešenejšie), život s rodičom pod jednou strechou by bol dramatickým obmedzovaním osobnej slobody, práva na súkromie; deti by nemali každé svoju izbu, nemali by počítače, internet a ostatné drahé veci vrátane vysokého vreckového. Aby dcéra či syn zostali doma a starali sa o bezvládneho rodiča, je pre niektorých neuskutočniteľné. Pritom je rozdiel starať sa o človeka, ktorý má poškodené telo a o človeka, ktorého choroba pripravila o pamäť. A čo potom senior, ktorý nemá svoje deti či manželského partnera? Obec zabezpečí donášku obeda, možno aj opatrovateľku (aj toto je veľký problém: niet ľudí, ktorí by dokázali túto veľmi potrebnú prácu vykonávať) alebo iné sociálne služby pre všetkých, nielen pre osamelých. Ale čo s tými, ktorí nemajú nikoho alebo s tými, o ktorých sa nikto nemôže z rozličných dôvodov postarať?

Nevyhnutnosť hľadať riešenie v takomto prípade často navodí jednoduchú otázku: Kto má pomáhať? Asi ten, kto je pre človeka v núdzi tým najbližším, teda vlastné dieťa, rodič, blízky príbuzný, priateľ. Nie preto, že štát či obec chcú odovzdať bremeno starostlivosti na rodinných príslušníkov, ale preto, že starý človek sa najlepšie cíti doma, tam je v bezpečí, doma nachádza oporu v spomienkach, citoch. Je to dôverne známe prostredie, ktoré si vytváral a ktoré je nasiaknuté jeho minulosťou, dobrým aj zlým, čo zažil. Tu chce aj zomrieť, v pokoji a vo svojej posteli. Prečo nenaliehať na deti, aby sa postarali o svojich rodičov? A keď ich dajú do domova, tak nech im ho aj zaplatia. Bola to ich voľba. Ale to by rodičia nesmeli dávať svojim potomkom aj to posledné, každú korunu z dôchodku, nesmeli by prepísať celý svoj majetok na deti. Lebo takáto skúška môže deti pokaziť – aj o tom rozprávajú preplnené domovy dôchodcov. Čo majú robiť tí, ktorí nemajú blízkych, ale do zariadenia sa nemôžu dostať pre nedostatok miesta? Každá izba je plná, lebo ju obsadili rodičia detí, čo musia zarábať peniaze, aby mali, vraj, pre svoje deti. Keď "tie deti" dospejú, čo urobia so svojimi rodičmi? Podľa príkladu – dajú ich do zariadenia pre seniorov, veď zmyslom života je zarábanie peňazí...

Možno si niekto prečíta príspevok "O Vianocich"- hovorí na našu tému. Deti školského klubu navštívili Klub dôchodcov a porozprávali sa o Vianociach kedysi. Aké obohacujúce stretnutie pre všetkých. Prirodzený kontakt najmladších s najstaršími. Ako veľmi sa potrebujú navzájom. Deti milujú starých ľudí a starí ľudia deti. Jedni aj druhí majú na seba čas. Rodičia zarábajú peniaze, ale babička s deduškom deti vychovávajú svojim príkladom, svojimi spomienkami. Akí sú bohatí z kontaktu s nimi! A keď sú chorí, závislí na pomoci druhého, tak deti chápu túto starostlivosť ako súčasť rodinného života. Naučia sa, že je to normálne tak, ako tie druhé sa naučia, že je normálne dať rodiča do domova.

Ale sú aj prípady, kedy je nevyhnutné chrániť vlastnú úzku rodinu, ochrániť detstvo svojim deťom aj za cenu odlúčenia od starého rodiča. Vtedy je takéto zariadenie požehnaním. Sú také prípady, keď je chorá duša a prejavy jej bolesti sú všelijaké. Vtedy zariadenie pre seniorov je prepotrebné.

Rozhodnúť, kedy je umiestnenie do zariadenia opodstatnené a kedy nie, je na strane občana, ktorý túto službu potrebuje. On jediný by mal povedať "áno", chcem sociálnu službu a aj vybrať, akú. Poradia mu poskytovatelia sociálnych služieb, sociálni pracovníci obce, odborní a praktickí lekári. A, samozrejme, rodinní príslušníci, pretože sa budú spolupodielať na financovaní sociálnych služieb, ktoré bude dostávať ich rodič či partner. Treba sa najskôr poradiť a vybrať taký druh sociálnej služby, ktorá najviac vyhovuje potrebám toho-ktorého človeka, jeho sociálnej situácii a prostrediu, v ktorom žije. Do tohto rozhodovania by mala vstupovať aj obec, resp. jej sociálny pracovník, aby bola zaručená objektivita, pretože človek v núdzi je často ochotný prijať aj pre neho nevhodné rozhodnutie, ak nemá na výber a je pod tlakom rozličných okolností. Ale o tom nabudúce.

Mgr. Dana Badžgoňová
sociálna pracovníčka obce

Úspešná poľovačka

Spoločné poľovačky a jesenná pohoda v revíri Beckov rozbúchajú srdce nejedného poľovníka. Tu sa ukazuje ruka hospodára, ktorý vytvára s kolektívom celoročnú starostlivosť o zver. Že starostlivosť o zver v revíri Beckov je na vysokej úrovni ukazujú aj fotografie úspešných strelcov.

Na fotografii sú účastníci poľovačky 26.12.2008

Text: Pavol Hladký, foto:Ing. Marek Jambor

DVE STRETNUTIA S MILANOM RÚFUSOM

Neviem, prečo sa mi pri správe o smrti slovenského básnika Milana Rúfusa vkradla do duše potreba podeliť sa o môj osobný vzťah k nemu.

Jeho poéziu sme popíjali ako čerstvú čistú vodu zo Studničky, jeho milé verše boli balzamom na ubolené duše. A to nehovorím len o najznámejších veršoch zo zbierok Modlitbičky, ktoré sú najprekladanejšie, či o pre-básnených rozprávkach Pavla Dobšinského.

S Rúfusom som sa – prostredníctvom jeho diela - stretávala často. Bol ako farebná niť, ktorá sa tiahla mojím životom. Rúfusove verše s láskou recitujú deti rôzneho veku na prehliadkach prednesu poézie a prózy Podjavorinskej Bzince.

O tvorbe nášho básnika „ veľkého čistého srdca“ – ako ho často priaznivci poézie a kolegovia nazývali, odcitujem prof. Viliama Marčoka :

„Na prvom mieste sú to odvaha a statočnosť.

Najviditeľnejšou ich podobou je básnikova odvaha vzoprieť sa diktátom politík a literárnych mód a zostávať sám sebou... No omnoho dôležitejšie bolo, že nám v jeho záhrení dokázal do duchovnej prázdnoty socializmu prepašovať dobrú zvesť s vedomím potreby neobetovať na popravnom kláte doby vlastnú dušu, dôstojnosť a mravnosť...“

Moje prvé osobné stretnutie – nestretnutie – bolo v Ústave sociálnej starostlivosti pre deti... na Mokrohájskej. Tu som so svojimi spolužiakmi 1x v týždni absolvovala pedagogickú prax formou informačnej návštevy. Takto sme „prešli“ všetky zariadenia v Bratislave, ktoré slúžili pre deti a mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť. Spomínam si, ako nás na útleho pána, nesúceho na rukách dieťa, upozornil pedagóg Jozef Pavlík, vedúci praxe. Dieťaťom bola básnikova jediná dcérka Zuzička, ktorá sa stala pre autora slnkom života, radosťou, inšpiráciou, aj keď vieme, že je chorá a jej zdravotný stav vyžaduje neustálu pomoc. To, s akou otcovskou láskou hovoril o nej, prezentoval svoju rodinu v médiách, je obdivuhodné, láskavé, príkladné...

Odlišným no veľmi tesným bolo druhé moje stretnutie – vo vzťahu autor a interpret. Bolo to na kultúrnom podujatí v Aradáči – u našich Slovákov vo Vojvodine, kde mal koncert spevácky zbor Matice slovenskej z Nového Mesta nad Váhom. Tu som prvýkrát do tichej sály recitovala Rúfusovu Modlitbu za Slovensko:

Viem jedno hniezdo.//Rád ho mám./ /V ňom ako v Božej sieti je mnoho otcov, mnoho mám//a mnoho, mnoho detí...

Môj dobrý Bože// zhliadni naň.// Stráž nám ho neustále.

A aspoň Ty ho, Veľký chráň// keď si ho stvoril malé.

Bolo to veľmi dojímavé, pre mňa zážitok hádam na celý život. Aj pre väčšinu prítomných v Aradáči.

V závere chcem poželať dielu básnika, nech naďalej zažína lásku, bázeň a pokoru v našich srdciach a pán Milan Rúfus nech sa vo večnosti raduje z plodov, ktoré zasial tu, na zemi.

Anežka Ilavská

ČLOVEKA SI TREBA UCTIŤ ZA JEHO ŽIVOTA

Meditatívna modlitba, Svätý ruženec je pre nás, katolíkov, zdrojom nádeje, istoty, sily a radosti.

S veľkou úctou denne berieme do rúk ruženec a cez jednotlivé tajomstvá nadväzujeme v rôznych životných situáciach osobný kontakt s nebeskou Matkou. Hľadáme a nachádzame u nej útechu, pomoc a ochranu.

Aj pred pohrebnými obradmi sa spoločenstvo veriacich modlí túto modlitbu. Vyprosuje tak cez Máriu pre dušu zomrelého večný život s Ježišom.

Každá duša potrebuje práve takúto pomoc. Zdôrazňuje to aj Svätý otec Benedikt XVI. v Encyklike „O kresťanskej nádeji“ – nevynímajúc Eucharistiu a pôst.

Nič z pozemského nemôže spasiť, dať trvalú istotu a ponuku večného života! Ak tomu úprimne veríme, mali by sme to prejaviť navonok aj tým, že našich zosnulých odprevadíme do večnosti po katolícky.

My veriaci, prichádzame na pohreb s jasným zámerom. Eucharistiou a modlitbou prosiť za dušu zomrelého, načerpať múdrosť a nádej z Božieho slova a vyjadriť súcit príbuzným zosnulého. Takýmto postojom aj v tejto situácii prejavujeme, že našou najvyššou autoritou je Boh, že nepozeráme na to, čo robia iní a nedáme sa tým strhnúť.

Len príhovor kňaza, vychádzajúci zo Svätého Písma, má tú silu, ktorá je balzamom a nádejou pre smútiacich príbuzných a upevňuje vo viere prítomných.

Človeka si treba uctiť za jeho života! V Beckove je dosť starých, chorých ľudí odkázaných na pomoc. A to je priestor, kde má obecný úrad ukázať, ako si ich vie vážiť!

Daniela Dobrovodská

Majdán – raj turistov a cykloturistov

Osada Majdán leží v masíve Malých Karpát v katastrálnom území obce Horné Orešany. Dostanete sa tam z Beckova cez Nové Mesto nad Váhom, Podolie, Vrbové, Chtelnicu, Trstín, a keď sa vám v zornom poli zjaví zámok Smolenice, môžete ho aj navštíviť. Celé mesto prejdete po asfaltovej ceste, na jej konci odbočíte do prava za bývalú fabriku Chemolak Smolenice, ktorá je už nefunkčná. Za touto fabrikou je súkromná reštaurácia, kde sa dá príjemne posedieť a na objednávku tu pripravia jedlá aj na veľkom ražni. Ďalej sa po ceste, ktorá je lemovaná prírodnou scenériou, dostanete do osady Majdán, kde sa na začiatku nachádzajú hospodárske a kancelárske budovy Štátnych lesov a stojí tu aj s prírodou zosúladené obydlie hospodára poľovníckeho revíru p. Milana Haberlu, ktorý je veľký a mnohoročný sympatizant obce Beckov, často sa u nás pohybuje a má tu veľa priateľov. Pravidelne sa zúčastňuje streleckých aktivít v našej obci ako sponzor a strelec.

Majdán je na cykloturistickej trase, ktorá je prekrásna a vedie okolo odchovne pstruhov Štátnych lesov a pstruhovej priehrady. Cesta je lemovaná majestátnymi bučinami s vyťaženými sečami okolo zachovalého poľovníckeho zámočku feudálneho panstva, ktorý je v súkromnom vlastníctve a neposkytujú sa tam žiadne služby. Pri tichom správaní bežne spozorujete jeleniu zver, diviačiu zver, danielíu zver, muflóniu a srnčiu zver. Poľovné právo tu vykonáva skupina poľovníkov, ktorí sa vzorne starajú o zver a revír ako celok. Po tejto ceste prejdete cez obec Doľany do ďalších obcí Záhoria podľa ľubovôle a turistickej mapy. Krajina stvorená na relax a ostatné úžitky ako sú turistika, cykloturistika a, samozrejme, poľovačka.

Na spiatočnej ceste sa môžete zastaviť v pekárni v Trstíne, kde nonstop ponúkajú rôzne druhy chleba, koláčov, rožkov, praclíkov, ktoré výborne chutia.

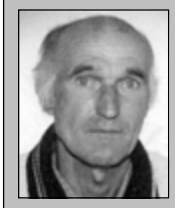
Pavol Hladký

Foto: Dňa 30.12.2008 v poľovnom revíri Majdán Jaroslav Čaňo za doprovodu poľovného hospodára pána Haberlu ulovil statného muflóna.

Ak by sme urobili všetko, čo dokážeme, prekvapili by sme samých seba.

Thomas Edison

Blahoželania

V roku 2009 sa v PZ Hurban Beckov dožívajú naši dlhoroční členovia okrúhlych jubileí. Dňa 30. mája

Milan HLADKÝ
bude mať 60 rokov a 16. februára

Ing. Ján PAVLOVIČ
oslávi 50 rokov.

K životným jubileám im členovia PZ želajú pevné zdravie, rodinnú pohodu, presnú mušku a veľa poľovníckych zážitkov.

Pavol Hladký

Dňom 7. januára 2009 sa zaradil do skupiny „päťdesiatnikov" beckovský rodák **Ivan KRIŽAN.**
Ide o súkromného podnikateľa z Nového Mesta nad Váhom, predsedu OR SNS, ktorý sa stále považuje za občana obce a všade, kde sa dá, šíri dobré meno obce. Všetko dobré, veľa zdravia, šťastia, rodinnej pohody, pracovných úspechov mu želajú občania obce, priatelia a celá rodina.

Miroslav Uherčík a Pavol Hladký

Spoločenská kronika

NARODILI SA
1.1.2009 - Matej Podhorský, 14.1.2009 - Tobiáš Stehlík
BLAHOŽELÁME
50 rokov: Vlasta Krchnavá, Anna Košútová, Ján Groschmidt, Anna Jokrllová
55 rokov: Mária Hajdúšková, Ľuboš Podhorský, Pavol Strieženec
60 rokov: Ján Kobida, Veronika Bučková, Jozef Zverbík
65 rokov: Eva Kollárová, Jozefína Štefániková, Antónia Tekulová, Anna Kalabová
70 rokov: Peter Rehák, Štefánia Nožinová, Jozef Vranka, Anna Kročitá
75 rokov: Daniel Kapľavka
80 rokov: Jozef Bubeník, Anna Kollárová
ROZLÚČILI SME SA
Emília Valová, Anna Šimková, Milan Masár

Významná osobnosť Podjavoriny

V Novom Meste nad Váhom dňa 11. januára 2009 predstavitelia mesta Nové Mesto nad Váhom a Klubu podjavorinských rodákov odovzdali ocenenia Významná osobnosť Podjavoriny. Medzi významné osobnosti sa zaradili aj Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce Kálnica a kálnický rodák, karikaturista a maliar Milan Stano. K ich oceneniu za prácu a propagáciu Podjavoriny im srdečne blahoželáme.

RR BN

JÁN ONDREJOVIČ (30.1.1930 – 28.1.1981)

POCTA DIZAJNÉROVI Jánovi Ondrejovičovi

Nič iné nerobil som, iba
šiel som so cťou zemianského rodu,
s fluidom tohto Hradu a Váhu,
rodný môj Beckov.

Nič iné nerobil som, iba
za Jánskych nocí
som si vyprosil zveladiť tu hniezdo svoje,
zbudovať svoj štít.

Nič iné nerobil som, iba
spojivá stále hľadal som
k žitiu brehom, či pobrežiam snov,
k tiažam, čo gniavia, či k vzletným ideám.

Nič iné nerobil som, iba
do bezduchej hmoty
vkladal som v bázni
hrivny poľudštenia.

Nič iné nerobil som, iba
do hávu strojov včaroval som
potechu z noblesu tvaru,
by chlebík pri nich mäkšiu kôrku mal.

Tak, ako dosiaľ,
ostal som jeden z Vás,
čo cez fortieľ hľadal a našiel
nové pravdy v kultúre tvaru.

Nič iné, iba v láske robil som všetko,
azda i náhlivo, cítiac čas zrátaný.
Najbližší zmierte sa,
že mojich liet neostalo na viac!

V mesiaci januári pripomíname si životné jubileá narodenia a úmrtia dizajnéra Jána Ondrejoviča, ktorému sme dňa 8. 7. 2001 odhalili v Beckove pamätnú tabuľu. Ján Ondrejovič, rodák z Beckova, prežil takmer celý život vo svojom rodisku, kde žil a tvoril. V priemyselnom dizajne na Slovensku preoral hlbokú brázdu, ktorá sa neskôr odráža nielen v jeho diele, ale aj v ovplyvnení mladej dizajnérskej generácie.

Tragická smrť ho zastihla v rozkvete jeho tvorivých síl. Ostala po ňom manželka Věra, dcéra Jana a syn Peter.

Pripomeňme ešte, že niektorí Ondrejovičovci skúmali pôvod svojho priezviska a dávali ho do spojitosti s príchodom Srbov na územie Horného Uhorska. Ešte r. 2005 som sa obrátil v tejto veci na PhDr. Milana Majtána, DrSc., z Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra v Bratislave, ktorý mi nasledovne odpovedal (citujem):

Priezvisko Ondrejovič nemôže byť srbského ani chorvátskeho pôvodu, pretože v týchto jazykoch má pôvodné grécke meno Andreas podobu Andrij, Andrej. Priezvisko by potom muselo mať podobu Andrijevič, Andrejevič alebo Andrič. Iba na území Čiech a Moravy, západného a čiastočne aj stredného Slovenska sa používa podoba Ondrej, z ktorej mohlo vzniknúť priezvisko (a šľachtický predikát) Ondrejovič. Prípona - ovič nie je v slovenčine neznáma, vznikla zo starobylej privlastňovacej prípony -ovic, pomocou ktorej sa privlastňovalo k rodine ako celku a ktorej zodpovedá dnešná slovenská prípona - ovie, napr. Ondrejovičovie stodola, Ondrejovičovie dom. V západoslovenských a stredoslovenských nárečiach má táto prípona podoby - oviech, - ových, - ech, - ove, -oje, -eje, -ojo a pod. Staré slovenské priezviská sú Hruškovic, Ševčovič, Minarovič, Krajčovič, Bartošovič, Jozefovič – a rovnako aj Ondrejovič.

Okrem toho väčšiu migráciu na Slovensko (najmä na západné Slovensko) poznáme skôr z oblasti katolíckeho Chorvátska ako zo Srbska.

Gustáv Rumánek

Spomienky na roky päťdesiate

Spomienky pani Márie Hajduškovej vedú do 50-tych rokov 20. storočia, kedy, ako mnoho iného, boli zatvárané i kláštory. Tieto skutočnosti zasiahli dedinu Beckov, konkrétne kláštor františkánov. Keď sa páter Václav a predstavený kláštora páter Irénius dozvedeli, čo ich čaká, rozhodli sa konať. Vzácne veci, ako kalichy, monštranciu, patény a posvätné knihy bolo treba niekde skryť. Odvahu prejavili rodičia pani Márie Hajduškovej a ich švagor pán Jozef Šimko. Všetko zabalené, uložené v drevenej debničke, bolo v noci prenesené do utajenej pivnice ich domu. Táto pivnica mala zamurovaný hlavný vchod, no v podlahe kuchyne bol otvor zakrytý kobercom a založený skriňou.

Približne o päť rokov neskôr sestry v kláštore prekladali nepovolenú knihu do slovenského jazyka, no niekto z domácich ich oznámil v tej dobe tzv. tajným. Tieto preklad taktiež uschovali v spomínanom dome. Následne na to zatkli matku predstavenú sestru Cherubínu za tento prečin.

No až po roku 1968 v tej dobe už preložený páter Irénius sa vrátil, aby spoločne s pani Máriou a jej rodičmi preniesli ukryté veci späť do kláštora. Túto úlohu ponechali svojej dcére, ktorej sa monštrancia zachytila medzi dosky debničky a jeden lúč na pravej strane sa mierne ohol. Od toho času vída uchovanú monštranciu pri omši v kláštore.

Spomienky na ťažkú dobu v tých rokoch zaznamenala Dana Bubeníková

Kláštor v 50-tych rokoch 20. storočia

VANDALIZMUS

Tieto dva články by sme najradšej v našich novinách nemali, ale život v obci má aj takúto podobu. Žiaľ, nevieme si vážiť prácu iných, nechápeme, že sa podieľajú na spoločnom dobre. Majú v sebe činorodosť, úctu k prírode, k umeniu, k náboženským hodnotám. Chcú byť jednoducho užitoční. A potom sa nájde niekto, kto ich dielo zničí. Je to tvrdé stretnutie s realitou, opäť im okolie ukáže, kde žijú. Aby neboli na pochybách. Dôvod? Žeby odplata za domnelé či skutočné krivdy, za to, že ten druhý je iný, za to, že tu býva, či za to, že vyjadruje iné hodnoty, ako niekto uznáva? A obeťou sú nevinné včely alebo baroková socha. Nebojme sa, prejavme všetkým, ktorí sa podieľajú na tvorbe a ochrane hodnôt podporu, aby nevzdali svoje úsilie, či už v chove neuveriteľne prospešných včeličiek, alebo v udržiavaní našich kultúrnych pamiatok. Zaslúžia si našu úctu. ***(b)***

Vandalizmus kontra včely

Nedá mi, aby som nezareagoval na článok z Beckovských novín č.6/2008 s názvom „Vymrie zaujímavý koníček".

V tomto roku oslávim 40 rokov môjho včelárenia. Spomínam si na svoje začiatky a nedá mi nespomenúť plejádu mien, ktorým vďačím za to, že som včelár. Boli to hlavne páni Pavol Kročitý, Ing. Belko a ev. farár Albert Predmerský z Adamovských Kochanoviec. Škoda, že menovaní už nie sú medzi nami, asi by neverili, že to so včelami tak dopadá.

Do nedávna som bol presvedčený, že najväčším nepriateľom včiel sú ich choroby, ako mor včelieho plodu, kliešťik - Varroa jacobsoni Oudemans, ale mýlil som sa. Chorobám sa dá čeliť liečebnou prevenciou, pravidelnou obnovou včelieho diela, úľov a čistotou na včelnici.

Po vianočných sviatkoch sa priorita nepriateľov včiel zmenila, nebola to choroba, ale ľudská zloba. Aké bolo moje prekvapenie, keď som dňa 30.12.2008 pri kontrole včelnice zistil, že 7 úľov je zhodených na zem, včely povyliezané a zmrznuté. Povedal som si, že asi nejaký napitý silák si skúšal svoje schopnosti.

Celý posledný deň v roku som so zaťom opravoval úle, zaistil som ich oceľovým lankom, aby bolo všetko v poriadku a dúfal som, že aspoň niektoré včelstvo prežije. Pretože boli veľké mrazy, nedali sa včely prezrieť. Týždeň uplynul a situácia sa opakovala, dokonca tentokrát páchatelia nezhodili len moje úle, ale aj úle môjho priateľa Petra Šramku.

Zavolal som políciu, tá všetko zapísala, odfotila a dala podnet na neznámeho páchateľa.

Ďalšie prekvapenie bolo, keď som 18.1.2009 zistil, že úle sú opäť na zemi, tentokrát odtrhnuté od podstavcov. Páchateľ tiež vyrazil dvere na včelíne, rozbil strechu, pozhadzoval veci do jarku a odcudzil ďalekohľad, ktorý využívam počas rojenia včiel. Zavolal som políciu, ktorá zaistila stopy a odtlačky, aj vďaka ktorým boli páchatelia usvedčení.

Nechcem sa rozpisovať do detailov, nakoľko dielo silákov, ktorí sa vyvŕšili na bezbranných tvoroch, bolo podrobne popísané v Trenčianskych novinách č.3 z 26.1.2009 a iných denníkoch. Škoda, ktorá bola vyčíslená, ani zďaleka nezodpovedá škode, ktorú v beckovskom chotári čaká v tomto roku úhynom 9 včelstiev, čo predstavuje absenciu opelenia 45 miliónov kvetov. Mysleli na to vinníci, že poškodzujú nielen včelárov, ale aj všetkých pestovateľov v Beckove a okolí?

Tento vandalizmus je výsledkom narušených medziľudských vzťahov a výchovy v rodinách. Stačilo by málo - menej závisti a zloby, viac ohľaduplnosti a žiť podľa morálnych kódexov a náboženskej viery.

PhDr. Pavel Hos, foto autor

VÝBEH PRE PSOV?

Prechádzka a posedenie v našom parku je relaxom nielen pre turistov z rôznych kútov sveta, ale aj pre Beckovčanov, ktorí v tieni stromov pozorujú veveričky, rôzne druhy vtáctva, alebo len tak oddychujú. Zábavu tam našli aj deti, pre ktoré tam obec postavila malé pieskovisko. Ničím nerušené, v bezpečí parku, hrajú sa na vojakov, v piesku robia hrady a bábovky, športujú, skrývajú sa kríkoch. Jednoducho zábava. Toto všetko sa pomaly končí, keďže náš park - a nielen ten - sa stal obrovským výbehom pre psov. Psie výkaly „zdobia" aj zastávky autobusov, predzáhradky domov, chodníky, cesty... Najväčšou drzosťou majiteľov psov je, keď prídu venčiť psa do parku... A potom sa nečudujme, keď si dieťa prinesie domov krásnu „spomienku" na hru v parku alebo prechádzku po dedine na topánkach, oblečení... A to nehovorím o znečistenom piesku, kde sa hrajú deti! Táto krásna vizitka našej dediny je ozdobená čoraz väčším počtom túlavých psov. Nie je to na zamyslenie?! Čo takto zobrať si psíka na vôdzku a ísť s ním hoci niekam k Váhu, k Zelenej vode, do lesa. Majitelia, nebojte sa, že by váš pes rozšíril nákazu, keď zanechá výkaly na miestach, ktoré sú určené na oddych a na hru deťom?! Je už len na nás - na občanoch Beckova, či si ďalej necháme znečisťovať naše pozemky a verejné priestranstvá...

Ľubica Babulicová, mamička

Svätý Janko

Zdá sa, že sme si s našou obcou zvykli spájať predovšetkým Beckovský hrad, kostoly, kláštor a ostatné historické pamiatky, tzv. drobné sakrálne stavby, zostali akosi stranou. Veď načo, keď máme historický skvost, ktorý sa týči nad obcou? Čo tam po kaplnkách, sochách, pomníkoch, krížoch, pamätníkoch ale aj novodobých dopravných značkách, orientačných tabuliach, čakárňach na autobusových zastávkach? Sú súčasťou našej obce, nevnímame ich, pretože ich máme denno-denne na očiach, a preto ich nielen nevidíme, ale ani si neuvedomujeme ich hodnotu - či už historickú alebo súčasnú, rýdzo úžitkovú a informatívnu.

Napríklad taký „Svätý Janko": je to známa kaplnka sv. Jána Nepomuckého postavená na mieste bývalej Hornej brány. Jej trojuholníkový pôdorys kopíruje lokalizáciu na križovatke troch ciest a je otvorená zo všetkých strán do priestoru polkruhovými arkádami a zaklenutá plackovou klenbou. Socha svätca je z kameňa, polychromovaná a v životnej veľkosti. Dal ju postaviť barón Joann de Réva v polovici 18. storočia. Toľko kniha Beckov I. Dejiny obce do roku 1918. Zostavil Jozef Karlík. Vydala Obec Beckov a WillArt, Nové Mesto nad Váhom, 2006.

Foto z 2. februára 2009

Kaplnka je už pomaly 300 rokov orientačným bodom v Beckove. Ľudia sa pri nej zastavia nielen preto, že pri nej stojí autobus do Trenčína. Sú to návštevníci obce, či len prechádzajúci, turisti domáci aj z cudziny. Urobia si zopár fotiek a - možno práve vtedy zvážia, či pôjdu navštíviť aj našu obec alebo sa poberú ďalej. Kaplnka môže byť ten bod, ktorý ich vyzve: „poď ďalej, je tu pekne, obec má čo ponúknuť...".

Ale nemusí to byť pravda. Stáva sa aspoň dvakrát do roka, že sa aj my, domáci, musíme hanbiť. Nie za sv. Janka či iné „nemé" objekty v obci, ale za tie živé, nespratné a pomýlené osoby, ktoré si vybíjajú svoje boľačky na niečom, čo patrí do iného hodnotového sveta, ktorý nie sú schopní z rozličných príčin postihnúť, a preto ani nerešpektujú niečo, čo je duchovným vlastníctvom nás všetkých. Aj nedeľné ráno 1. februára 2009 si posvietilo na sv. Janka a zahanbilo sa. Opäť niekomu prekážala ruka, ktorá drží kríž. Stratila sa úcta k umeleckému dielu, k historickej pamiatke z obdobia baroka, k sakrálnemu objektu, ktorý nesie veľké kresťanské posolstvo. Je to bolestné.

Sv. Ján Nepomucký bol patrónom cestovateľov, pútnikov, šťastného návratu, jeho sochy stavali na rázcestia a na mosty. Bol ochrancom cestovateľov po súši i vode, teda aj lodníkov, pltníkov a tých, čo využívajú silu vody - mlynárov. Preto kedysi postavili jeho sochu práve na križovatke ciest pri Hornej bráne v Beckove a celé generácie sa o ňu starali. Medzi poslednými, čo maľovali kaplnku a sochu, opravovali kríž alebo sadili kvety, boli už nebohí Ľudovít Valo a Anna Lacková, po nich Margita Paceková a naposledy prevzal štafetu Rudolf Šimko. Ďakujeme.

Zamyslime sa: cestovanie je pre našu dobu charakteristické oveľa viac ako pre časy minulé. Možno aj nám by takýto ochranca na cestách bol na osoh...ale to by sme nemohli byť takými, akými sme. Čo myslíte, kto bol ten vandal? Náš alebo cudzí? Radi by sme to hodili na plecia niekoho iného, ale na zlo si stačíme aj sami. Našťastie, aj na dobro, a preto verím, že napriek všetkému, naše hodnoty pretrvajú a zásahy tohto druhu vyprovokujú občanov k tomu, aby si viac všímali, kto sa podieľa na ničení a kto na zveľaďovaní miesta, kde žijeme. ***(b)***

Od fašiangov k Veľkej noci

Obdobie fašiangov, to sú dni od Troch kráľov 6. januára po Popolcovú stredu 25. februára. Fašiangy môžu byť krátke i dlhé podľa toho, kedy bude Veľká noc. Tá býva po prvom jarnom splne mesiaca, teda najskôr po 21. marci a najneskôr 25. apríla. Teraz bude Veľká noc 12. apríla. Skončili fašiangy, basa je pochovaná, začína doba pôstna – štyridsať dňové pôstne obdobie. Ako už vieme, Popolcová streda k pohyblivému dátumu Veľkej noci môže pripadnúť na niektorý deň od 4. februára do 10. marca. V popolcovú stredu, tento rok 25. februára, pôjdu ľudia ráno do kostola a domov si prinesú popolec, t.j. krížik, ktorý im posväteným popolom urobil kňaz na čelo. Posvätený popol je zo spálených bahniatok, ktoré boli posvätené v minulom roku na Kvetnú nedeľu. Potom prichádza šesť pôstnych týždňov alebo nedieľ. Piata sa nazýva Smutná a šiesta Kvetná. Pripomína deň, keď Kristus prišiel do Jeruzalema, kde bol vítaný palmovými ratolesťami. S Kvetnou nedeľou začína posledný týždeň pôstu pred Veľkou nocou. Zelený štvrtok je dňom radosti i žiaľu. Pripomína nám poslednú večeru Krista s učeníkmi ako i jeho zradenie v Getsemanskej záhrade. Veľký piatok je dňom najväčšieho smútku i pôstu. V katolíckej cirkvi nie sú omše, len poobede sa čítajú pašie. Biela sobota dostala pomenovanie podľa bieleho rúcha. Je čas smútku a posledná sobota pôstneho obdobia. Začína doba bdenia. Až v podvečer na omši nazývanej Vzkriesenie zaznie radostné Gloria veriacim na oslavu, že Ježiš vstal z mŕtvych. Počuť znova zvoniť zvony, ktoré boli od štvrtka zviazané. Veľkonočná nedeľa je dňom radosti všetkých kresťanov bez rozdielu vierovyznania. Ľudia idú do kostola a tešia sa z Veľkonočnej nedele. Po nedeli prichádza veľkonočný pondelok. Tento deň sa už nespája so žiadnymi cirkevnými úkonmi. Je to deň z celej Veľkej noci najobľúbenejší. Právom sa naň tešia najmä chlapci, ktorí chodia v tento deň na šibačku. Niektorí s voňavkou, tí starší s vodou. Za poliatie či obliatie potom dostanú od dievčat sladkú odmenu či peniaze. Veľká noc je o to krajšia, keď si príbytky vyzdobíme maľovanými kraslicami, bahniatkami a pod. Ak je príjemné počasie, príroda sa prebúdza do jarných dní.

Ľubomír Paulus

Beckovské noviny - vydáva: Obecný úrad Beckov. Adresa redakcie: Obecný úrad Beckov, č. tel.: (032) 7742 722, E-mail: redakcia-bn@ismo.sk. Redakčná rada: Mgr. Dana Badžgoňová, šéfredaktorka; Ing. Darina Jarábková, Lenka Martišová, Ľubomír Paulus, Mgr. Martina Striežencová, Iveta Martišová. Vychádza vo vydav. DELTA, Jiří Foldyna, tel. 0905 259 315, e-mail: delta@ismo.sk. Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori. Evidenčné číslo Beckovské noviny - EV 2878/09. V súlade s § 6 ods. 3 zákona č. 167/2008 Zb.(tlačový zákon) uverejňujeme, že vlastníkom novín je obec Beckov. Obec Beckov nájdete na internetovej stránke www.obec-beckov.sk © DELTA

Pôst – príklady priťahujú

Na jednom stretnutí nám kňaz rozprával tento príbeh, ktorý si dovolím teraz zopakovať: Istý človek prosil Pána Boha o dar svätosti a dostal od neho knihu, v ktorej stálo, ako treba žiť, aby sme dosiahli večnú blaženosť. Ten človek sa veľmi daru potešil. Ale cestou späť, v zamyslení, padol do ohnivej pasce a drahocennú knihu stratil. Dlho jej stratu oplakával a nevedel sa s tým zmieriť. Spomenul si, že pri darovaní knihy mu povedali, že obsahuje najlepšie a najhlbšie pravdy. Uvedomujúc si tieto pravdy, začal žiť tak, akoby kniha bola jeho denným ukazovateľom cesty. ,,Možno týmto spôsobom nahradím stratu," pomyslel si. Takto začal žiť každodenný život, prinášajúc všetkým okolo seba pokoj a zmierenie. Keď zomrel, zastal pred Božím súdom. Počul základnú otázku: „Čo si vo svojom živote urobil pre Pána Boha?" Človek sa zahanbil, sklopil oči a začal sa ospravedlňovať, že knihu, ktorú dostal, stratil a nemal žiadneho ukazovateľa na ceste životom. Na to sudca prikázal: „Podajte mi jeho knihu!" Tu sa stalo niečo neslýchané. Celá sála sa zaplnila v jednom momente tými, ktorých potešil, nakŕmil, priodel, zmieril, povzbudil, prijal do domu ako priateľov, pre ktorých mal čas. Pán Boh ukázal na zídených a povedal: „Toto je tvoja kniha. Prečítal si ju, nerozmýšľal si o jednotlivých kapitolách, ale si ju pochopil celú, nevediac o tom." Človek onemel od prekvapenia a radosti.

U kresťanov končí práve obdobie cez rok. Je to obdobie, ktoré je práve v tomto čase akýsi medzispev medzi Vianocami a pôstnym obdobím. Prichádza doba, kde sa udeje to najdôležitejšie pre našu spásu a našu vieru. Prichádza obdobie pokánia, ktoré volá po obrátení a po naplnenejšom živote. A na to, aby sme to zvládli, tak to nám prišiel ukázať sám Boh. My nerobíme nič iné, ako robil On a jeho učeníci. Hovorí sa, že príklady priťahujú, tak sa poďme pozrieť. Najprv je to Ján Krstiteľ. S touto postavou sa stretávame už v adventnom čítaní. A teraz, v pôstnom, ho tu máme opäť, ale už ako dospeláka, ktorý má vlastnú partiu. Žijú spolu mimo mesta, aby sa vyhli bežnému ruchu, uponáhlanému spôsobu života. Bolo to prísne spoločenstvo, pretože dodržiavali prísny pôst, zriekali sa všetkých radostí života, aby boli pripravení a bdelí na príchod svojho Pána. Dodržiavanie zákona bolo veľmi dôsledné. Bola to partia, ktorá sa vyhýbala všetkému svetskému, neduchovnému. Samozrejme, že farizeji boli spokojní, pretože od tejto partie im nič nehrozilo. Kto by chcel žiť taký život ako oni? Pre mnohých to boli len obyčajní fanatici, ktorí očakávajú len nejakého proroka. Zdesenie nastáva až vtedy, keď sa začne po meste prechádzať akýsi mladík, ktorý si necháva hovoriť ,,rabbi". A tento mladý rabbi si nerobil problémy a ťažkú hlavu s dodržiavaním nejakých fanatických pravidiel. Bol naplnený Duchom a slobodou. Pravou slobodou, ktorá je odľahčená od všetkých ľudských predsudkov a ľudských rečí. Prišiel nám ukázať, ako majú žiť Božie deti. Nelámal si hlavu s tým, že ho nazývali priateľom mýtnikov, neviestok, opilcov... On BOL a stále chce byť čo najbližšie k človeku. Prežíval s nimi všetky radosti života (Kána), trápenia a choroby (uzdravoval, liečil, dokonca kriesil mŕtvych), dokonca nebolo mu ani vzdialené prejaviť ľútosť nad priateľom (Lazár). Všetko, čo robil, môžeme aj my. Aj my môžeme cez tento čas vstúpiť do Ježisovej školy a učiť sa od Ježiša. Prežívať s ním každý okamih dennodennej (ne)všednosti, radosti, trápenia...

Ježiš neprišiel zákon zrušiť, ale naplniť ho. On sám odchádza na púšť, aby sa tam pripravil na svoje účinkovanie. Sám na sebe prežil tú skľúčenosť a škvŕkanie v žalúdku, a vedel, že je to podstatné a dôležité: zakúsiť svoje hranice, schopnosť víťaziť na telom a napokon pocítiť to slastné víťazstvo ducha. Sám nám hovorí, že pôst a modlitba musia kráčať ruka v ruke spolu. Inak nevytrváme. A neporazíme mocnosti tmy. Zhrnutie: všetko má svoj čas, svoju hodinu, všetko má svoje miesto v živote človeka. Ale ako nemožno sadiť, či zasievať do zeme semeno v decembri, (jedine do črepníkov, pripravovať jarnú plantu), tak isto sa nedá vykonávať niektoré duchovné praktiky kedykoľvek a bez zdravého uváženia.

Napadá mi ešte jeden príklad. Spomínal ho starší kňaz z totalitných časov, keď „nemal štátny súhlas" a pracoval vo fabrike. Všetci zamestnanci o ňom vedeli, že je kňaz. V jeden piatok, prišiel do obchodu a kúpil si salámu a rožky. Schválne si sadol ku dverám, aby každý videl, čo má na desiatu. Jeho zámer mu vyšiel dokonale. Množstvo vyvalených očí, krútiacich hláv, posmeškov... Potom im k tomu povedal: ,,Urobil som to naschvál, aby ste si vy uvedomili, že žiaden pôst nám nič neosoží, ak nás neposunie ďalej, ak sa trebárs len o máličko nezmeníme.

Veď postiť sa dá rôzne. Áno, je úžasné, ak sa dokážeme postiť i dvakrát v týždni. No nie každý to dokáže. Ale pôst je i vtedy, keď si dokážeme odoprieť ranú kávu, cigaretku na dva ťahy, zmrzlinu, čokoládu ..." Ježiš zašiel ešte ďalej. On vedel, že správny pôst vedie k utuženiu spoločenstva, rodiny, komunity. Ale všetko to musí byť v striedmosti. Ježiš vedel svoje. Vedel i to, že o pár storočí to bude rovnako ťažké prijať, rovnako ťažké ohlasovať, rovnako ťažké pochopiť. Nové víno do nových súdkov, novou silou, novým duchom, jazykom dneška ... „Kto má uši nech počuje."

Jedno - Ducho láska vie, kedy môže urobiť výnimku. A Ježiš vedel, že to, čo priniesol a učil, zvládneme aj my. Pretože Boh nežiada od nás nič, čo by nám On vopred neukázal. MS